STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 01323

KOMEDYEN

Anton Pavlovich Chekhov

Permanent preservation of this book was made possible
by The F. Weiler Charity Fund
in memory of
Jack D. Weiler

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

אַנטאָן טשעכאָוו

קאמעדיען:

דער בער

דער שדוך

איבערזעצט פון א. פרומקין.

פערלאג: מייזעל עט קא.
244 גרענד סטריט, ניו יאָרק.

Copyright, 1911, by Maisel Co., New York.

דער בער

א קאָמעדיע אין איין אקט.

פּערזאָנען:

העלענא איוואַנאָוונא פּאָפּאָוו, א יונגע אלמנה, מיט חן־גריבע־לער אויף די באַקען, גוטסבעזיצערין.

גריגאָרי סטעפּאַנאָוויטש סמירנאָוו, ניט קיין אַלטער גוטסבע־זיצער.

לוקא, מאַדאַם פּאָפּאָוו׳ס לאַקיי, אַן אַלטער.

א גערטנער.

א קוטשער.

עטליכע ארבייטער.

די האַנדלונג קומט פאָר אויף מאַדאַם פּאָפּאָוו׳ס פאָלוואַרק.

צייט: די געגענוואַרט.

די ביהנע שטעלט פאר דאָס גאַסט־צימער ביי מאַדאַם פּאָפּאָוו אין הויז. אין מיטען וואַנד אַנטקעגען די צושויער אַ טיר און רעכטס פון איהר אַ גלעזערנע שאַפּע מיט קונסט־זאַכען. לינקס אַ שטעה־שפּיגעל מיט אַ דאַמען שרייב־טיש. אין דער רעכטער זייט אין דער וואַנד אַ פענסטער און נעבען דעם אַ טישעלע, ארומגעשטעלט מיט פיער שטוהלען. אַנטקעגען פענסטער אין דער לינקער וואַנד אַ צווייטע טיר און נעבען דעם, אין ווינקעל, אַ קאַנאַפּע, אַ לאַנגער טיש און דריי שטוהלען, צוויי אין דער לענג און איינער אין דער ברייט פון טיש.

ערשטער אויפטריט.

מאַדאַם פּאָפּאָוו, לוקאַ.

מ א ד א ם פּ אָ פּ אָ ו ו: (אין טיעפען טרויער, זיצט אויף'ן קאַנאַפּע רעכטס און קוקט שטאַרק פערטיעפט אין אַ פאָטאָגראַפיע).

ל ו ק א: ס'איז אן עולה, בעל־הבית'טע לעבען... איהר מאכט א תל פון זיך. די דיענסט־מויד און די קעכין זיינען אוועק קלייבען יאגדעס, אלצדינג וואָס אָטהעמט פרעהט זיך, אפילו די קאץ וויים אויך הנאה צו האָבען פון איהר לעבען — שפּרינגט ארום אין הויף און כאפּט פויגעלאך; נאָר איהר פינסטערט אָב דעם גאנצינקען טאג אין שטוב, פונקט ווי אין א קלויסטער, און ווייסט ניט פון קיין שום פרייד... יא, כ'לעבען, אז מען זאָל ריכטיג בערעכענען, זייט איהר שוין א יאָהר נאָכאנאנד פון הויז ניט ארוים.

מ א ד א ם פּ אָ פּ אָ ו ו: און איך וועל קיינמאָל ניט ארויסגעהן... נאָך וואָס? מיין לעבען איז געענדיגט... ער ליעגט אין קבר, איך האָב מיך צווישען אָט די פיער וואנד בעגראָבען... מיר זיינען ביידע געשטאָרבען.

ל ו ק א: אָט האָסט דו דיר! מיינע אויערן וואָלטען עס בעסער ניט געהערט, בנאמנות! ניקאָלאי מיכאילאָוויטש איז גע־

שטאַרבען, ס'איז גאָט'ס רצון געוועזן אזוי, זאָל איהם גאָט געבען די אייביגע רוה... איהר האָט זיך גענומען צום הארצען, נו, וויפיעל איז דער שיעור? שוין צייט אויפצוהערען. מען קען ניט אייביג וויינען און טרויער־קליידער טראָגען. ביי מיר אויך איז מיט יאָה־רען צוריק מיין אלטע געשטאָרבען... איך האָב זיך גענומען צום הארצען, א חודש נאָכאנאנד האָב איך געוויינט און גענוג. צי קען מען דען אייביג קלאָג־ליעדער זינגען? די אלטע איז דאָס גאָר ניט ווערטה געוועזן. ((ער זיפצט). איהר האָט אָן אלע שכנים פערגע־סען... ניט איהר פאָהרט ארוים, ניט איהר ווילט מען זאָל צו אייך קומען צו גאסט. מיר לעבען, זייט מיר מוחל, ווי די שפינען, — דעם ליעבען שיין פון טאָג זעהען מיר ניט אָן, די ליוורעע מיינע האָבען די מייז אויפגעפרעסען... און כ'וואָלט געזאָגט, ס'זיינען ניטאָ קיין גוטע מענשען — איז אָבער דער געגענד דוקא פול מיט כאמע שררות... אין ריבלאָוו שטעהט דער רעגימענט, אָפיצערען — איינפאך צוקער־געבעקס, מען קען זיך ניט זאט אָנקוקען אויף זיי! און אין לאגער איז יעדען פרייטאג א באל, און יעדען טאָג שפיעלט די מיליטער־מוזיק... אך, מיין טייערינקע, גוטינקע בעל־הבית'טיטשקע! אזוי יונג און אזוי שעהן ווי איהר זייט, מילך און בלוט, אז איהר וואָלט נאָר געוואָלט הנאה האָבען פון אייער לעבען... די שעהנקייט האלט דאך ניט אן אויף אייביג! עס וועלען אריבערגעהן א יאָהר צעהן, וועט איהר גערן וועלען צוריקכאפען און ארויסגעהן אויף'ן יאכט נאָך די הערען אָפיצירען, אָבער ס'וועט שוין זיין צו־שפעט.

מ א ד א ם פ א פ א ו (ענטשלאָסען): כ'בעט דיך, דו זאָלסט מעהר צו מיר ניט ריידען דערפון! דו ווייסט, אז זינט ני־קאָלאי מיכאילאָוויטש איז געשטאָרבען האָט דאָס לעבען פאר מיר קיין שום ווערטה ניט.. דו מיינסט, איך לעב, אָבער ס'דוכט זיך דיר נור אוים אזוי! כ'האָב ביים קבר א נדר געטהאָן ניט אויס־צוטהאָן די טרויער־קליידער און ניט אנצוזעהן די וועלט... דו הערסט? זאָל זיין נשמה זעהן, ווי איך האָב איהם ליעב... יא איך ווייס, ס'איז פאר דיר קיין סוד ניט — ער איז אָפט געוועזן אונגע־

רעכט אנטקעגען מיר, גרויזאם און... און אפילו ניט געטריי, אָבער איך וועל איהם בלייבען געטריי ביז צום קבר און איהם ווייזען ווי איך קען ליעבען... דאָרט אויף יענער וועלט וועט ער מיך דערזעהן פונקט אזא ווי איך בין געווען ביז זיין טויט...

ל ו ק א : נאָך וואָס אָט די ווערטער, איהר וואָלט ליעבערשט געקענט ארויסגעהן אין גארטען שפאצירען, צי הייסען איינשפאנען טאָבי'ן אָדער דעם וועליקאן און אריבערפאָהרען צו גאסט צו די שכנים?

מ א ד א ם פ אָ פ אָ ו : אך! (וויינט).

ל ו ק א : הארינטע!.. מוטערל!.. וואָס איז מיט אייך? אום גאָטעס ווילען!..

מ א ד א ם פ אָ פ אָ ו : ער האָט טאָבי'ן אזוי ליעב געהאט! ער איז אלעמאָל געפאָהרען אויף איהם צו קאָרטשאגין'ען און צו וולאסאָוו'ן. ווי גרויסארטיג ער פלעגט אָנטרייבען! ווי שעהן ער האָט אויסגעזעהן, בשעת ער פלעגט מיט אלע כחות א ציה טהאָן די לייצעס צו זיך! געדענקסט? טאָבי, טאָבי! הייס, מען זאָל איהם היינט געבען אן אכטעל האָבער מעהר!

ל ו ק א : צו בעפעהל.

ס'הערט זיך א שטארקע קלינגעריי.

מ א ד א ם פ אָ פ אָ ו (טהוט א ציטער) : ווער איז דאס? זאָג, אז איך נעהם קיינעם ניט אויף!

ל ו ק א : צו בעפעהל! (ער געהט ארויס דורך די מיטעלסטע טיר).

צווייטער אויפטריט.

מאַדאַם פאפאוו אליין.

מ א ד א ם פ אָ פ אָ ו (קוקענדיג אויף דעם פארטרעט) : דו וועסט זעהן, ניקאָל, ווי אזוי איך קען ליעבען און פערצייהען... די ליעבע מיינע וועט זיך מיט מיר אינאיינעם פערלעשען, ווען מיין ארים הארץ וועט אויפהערען קלאפען. (זי שמיכעלט דורך די טרעהרען). און דו שעהמסט זיך גארניט? איך בין א בראווע, געטריי

ווייבעל, כ'האב זיך פערשפארט אזוי ווי אין א תפיסה און וועל דיר בלייבען געטריי ביז צום קבר, און דו... און דו... שעהמסט זיך גאר־ניט, שטופקעלע! מיר אונטריי געוועזען, סקאנדאלען מיר געמאכט, וואכען לאנג מיך געלאזען אליין...

לוקא קומט אריין שטארק אויפגערעגט.

דריטער אויפטריט.

מאדאם פאפאוו, לוקא.

ל ו ק א: בעל־הבית'טע לעבען, אימיצער פרעגט זיך אויף אייך, וויל אייך זעהן...

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: דו האסט דאך געזאגט, אז זינט מיין מאן איז געשטארבען, נעהם איך קיינעם ניט אויף?

ל ו ק א: אודאי האב איך געזאגט, אבער ער וויל ניט וויסען דערפון. ער זאגט, ס'איז זעהר א נעטיגער ענין.

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: איך נע—הם קיי—נעם ניט אויף!

ל ו ק א: איך האב איהם דאס געזאגט, אבער ער איז א וויל־דער מענש, ער האט זיך געזידעלט און זיך איינפאך אריינגעשפארט מיט געוואלד אין הויז אריין... ער שטעהט שוין אין עס־שטוב...

מ א ד א ם פ א פ א ו ו (אויפגערעגט): נו, לאז איהם אריין. ס'ארא גראבע מענשען!

לוקא געהט אב דורך די מיטעלסטע טיר.

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: ווי לעסטיג די מענשען זיינען! וואס ווילען זיי פון מיר? פאר וואס לאזען זיי מיך ניט צו־רוה? (זיפצט). יא, אפנים, כ'וועל ווירקליך מוזען אוועק געהן אין א קלוי־סטער... (פערטראכט זיך). יא, אין קלויסטער...

סמירנאוו קומט אריין, נאך איהם לוקא.

פערטער אויפטריט.

מאדאם פאפאוו, לוקא, סמירנאוו.

ס מ י ר נ א ו ו (צו לוקאן): בולוואן, פלאפעלסט צופיעל... עזעל!.. (דערזעהענדיג מאדאם פאפאוו, מיט רעספעקט). מיין גנעדיגע,

כ'האב די עהרע זיך פארצושטעלען: געוועזענער ארטילעריי-ליי־טענאנט, גוטס-בעזיצער, גריגארי סטעפאנאוויטש סמירנאוו! כ'ביז געצוואונגען אייך צו בעלעסטיגען וועגען א זעהר וויכטיגען עניז...

מאדאם פאפאוו (ניט געבענדיג איהם די האנד): וואס האט איהר מיר צו זאגען?

סמירנאוו: אייער זעליגער מאן, מיט וועמען איך האב געהאט די עהרע בעקאנט צו זיין, איז מיר שולדיג געבליבען אויף צוויי וועקסלען צוועלף הונדערט רובעל. אזוי ווי איך דארף מארגען איינצאהלען פראצענט אין דער באנק, וואלט איך אייך געוואלט בע־טען, מיר צו בעצאהלען דאס געלד נאך היינט...

מאדאם פאפאוו: צוועלף הונדערט... און פארוואס איז אייך מיין מאן שולדיג געבליבען דאס געלד?

סמירנאוו: ער האט ביי מיר געקויפט האבער.

מאדאם פאפאוו (זיפצענדיג צו לוקא'ן): לוקא, ניט פערגעסט אלזא אנזאגען, מען זאל טאבי'ן געבען אז אכטעל האבער מעהר. (לוקא געהט אב; צו סמירנאוו): אויב ניקאליי מיכאילא־וויטש איז אייך שולדיג געבליבען, וועל איך, פערשטעהט זיך, בע־צאהלען, אבער ביטע, ענטשולדיגט, כ'האב גראד היינט דאס געלד ניט ביי מיר. איבערמארגען קומט מיין געשעפטס-פיהרער צוריק פון שטאדט, וועל איך איהם הייסען, ער זאל אייך בעצאהלען וואס אייך קומט, אבער ביז דאן קען איך אייער וואונש ניט ערפילען... א חוץ דעם איז גראד היינט געווארען זיבען חדשים, אז מיין מאן איז געשטארבען, און איך בין ניט אויפגעלייגט זיך אבצוגעבען מיט געלד־זאכען.

סמירנאוו: און איך בין אין אזא שטימונג, אז אויב איך צאהל מארגען ניט איין די פראצענט, וועל איך מוזען פליהען מיט די פיס ארויף דורך'ן קוימען. מען וועט מיר מיין גוט צונעהמען!

מאדאם פאפאוו: איבערמארגען קריגט איהר דאס געלד.

סמירנאוו: כ'דארף דאס געלד ניט איבערמארגען, נאר היינט.

מ א ד א ם פ א פ א ו: פערצייהט, היינט קען איך איך ניט צאהלען.

ס מ י ר נ א ו ו: און איך קען ביז איבערמארגען ניטווארטען.

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: וואס זאל איך אבער טהאן, אז איך האב עס פארט ניט איצט!

ס מ י ר נ א ו ו: איהר קענט ניט צאהלען, הייסט עס?

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: איך קען ניט...

ס מ י ר נ א ו ו: הם... איז דאס אייער לעצט ווארט?

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: יא, דאס לעצטע.

ס מ י ר נ א ו ו: דאס לעצטע? בעשטימט?

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: בעשטימט.

ס מ י ר נ א ו ו: א שעהנעם דאנק אייך. ס'איז גוט צו ווי־סען. ((ער ציהט מיט די פלייצעס). און דא פערלאנגט מען נאך, איך זאל זיין קאלטבלוטיג! דער אקציזניק בעגעגענט מיר נור וואס אויף'ן וועג און פרעגט: „פארוואס נעהמט איהר זיך תמיד צום הארצען, גריגארי סטעפאנאוויטש?" יא, כ'בעט אייך, ווי אזוי זאל איך זיך ניט נעהמען צום הארצען? כ'דארף האבען געלד, דער חלף ליגט מיר אויף'ן האלז... נעכטען איז־דער־פריה ביז איך בעגינען ארויסגעפאהרען פון הויז און געוועזן ביי אלע מיינע בעלי חובות. זאל דאס כאטש איינער פון זיי בעצאהלען זיין חוב! אויסגעמור־טשעט האב איך זיך ווי א הונד, כ'האב איבערגענעכטיגט, ווייסט דער טייוועל וואו, ערגעץ אין א אידישער קרעטשמע, לעבען א פע־סיל בראנפען... ענדליך קום איך שוין אהער, זיבעציג וויארסט פון דער היים, און האף צו קריגען געלד, נו, איז מען מיר מכבד מיט „אויפגעלייגטקייט!" ווי אזוי זאל איך זיך ניט נעהמען צום האר־צען?

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: איך גלויב, כ'האב אייך דייטליך געזאגט: דער געשעפטס־פיהרער וועט צוריקקומען פון שטאדט, דאן קריגט איהר דאס געלד.

ס מ י ר נ א ו ו: איך בין ניט געקומען צום געשעפטס־פיה־רער, נאר צו אייך! צו'ן אלדע שווארץ יאהר — נים נעהמט פאר

אומגוט דעם אויסדרוק, אבער וואס געהט מיך אן אייער געשעפטס־
פיהרער!

מאדאם פאפאוו: ענטשולדיגט, געעהרטער העדר, איך
בין ניט געוואוינט צו אזעלכע מאדנע אויסדריקע און צו אזא טאן.
כ׳האב מיט אייך מעהר ניט וואס צו ריידען. (זי געהט גיך אב נאך
לינקס).

פינפטער אויפטריט.

סמירנאוו אליין.

סמירנאוו: וואס זאגט מען פארט דערצו? איז ניט
אויפגעלייגט? פאר זיבען חדשים איז דער מאן געשטארבען! אבער
דארף איך איינצאהלען פראצענט, צי ניט? כ׳פרעג, מוז איך צאה־
לען פראצענט, צי ניט? נו יא, דער מאן איז געשטארבען, ניט אויפ־
געלייגט און אלערליי שטיק... דער געשעפטס־פיהרער, כאפט איהם
דער קאדיק, איז ערגעץ אוועקגעפאהרען, — נו, זאגט פארט, וואס
זאל איך טהאן? זאל איך אפשר אין א לופט־באלאן אוועקפליהען
פון מיינע בעלי־חובות? אדער זיך שלאגען קאפ אן וואנד? קום
איך צו גרוזדעוו׳ן, איז ער ניטא אין דער היים; יאראשעוויטש האט
זיך בעהאלטען, מיט קורציגען׳עז האב איך זיך צוקריגט אויף טויט
און איך האב איהם שיער ניט ארויסגעווארפען דורך׳ן פענסטער;
מאזוטאוו האט די לויפעניש און אט די דא — איז ניט אויפגעלייגט!
קיין שום הונד וויל ניט צאהלען! און דאס איז אלצדינג דערפאר,
וואס איך האב זיי אלעמען צופיעל פערצויגען, וואס איך בין א
קלאג־מוטער, א שמאטע, אן אלטע באבע! כ׳האב צופיעל איינזעהע־
ניש מיט זיי! אבערווארט אקארשט! איהר וועט זיך נאך דערווי־
סען ווער איך בין! איך ערלויב קיינעם ניט מיט מיר שפאס צו מא־
כען, צו׳ן אלדע שווארץ יאהר! כ׳בלייב דא און איך וועל זיך פון
ארט ניט ריהרען, ביז וואנען זי וועט ניט בעצאהלען! בררר!..
ווי בייז איך בין היינט, ווי שרעקליך בייז איך בין! פאר בייזקייט
ציטערן מיר אזש די נערוועז און כ׳קען דעם אטהעם ניט אבכאפען...

פפוי, מיין גאט! איבעל, ניט־גוט. ווערט מיר דערפון! (ער שרייט). דיענער!

לוקא קומט אריין.

זעקסטער אויפטריט.

סמירנאוו, לוקא.

ל ו ק א: וואס פערלאנגט איהר?

ס מ י ר נ א ו ו: גיב מיר קוואס אדער וואסער!

לוקא געהט אב.

ס מ י ר נ א ו ו: נייז, האסט געהערט א לאגיק! א מענשען ליעגט דער חלף אויפ'ן האלז, ער דארף געלד, באטש הענג זיך, און זי צאהלט ניט, ווייל, פערשטעהט איהר מיך, זי איז ניט אויפגעלייגט זיך אבצוגעבען מיט געלד־זאכען! נא דיר עכטע פרויען לאגיק, טורנור־לאגיק! דעריבער האב איך טאקע קיינמאל ניט ליעב געהאט צו ריידען מיט פרויען, און כ'טהו עס אויך איצט ניט גערן. ס'איז מיר א סך גרינגער צו זיצען אויף א פאס מיט פולווער, איידער צו ריידען מיט א פרוי. בררר!.. א פראסט איז מיר אריבער איבער'ן ליב. אזוי האט מיך אט די טאליע דעצארנט! כ'דארף גאר פון וויטען דערזעהן אזא פאעטיש בעשעפעניש, קריג איך גלייך פאר כעס קרעמפף אין די קניע. באטש נעהם און שריי קאראול.

לוקא קומט אריין.

זיעבעטער אויפטריט.

סמירנאוו, לוקא.

ל ו ק א (דערלאנגט איהם וואסער): די בעל הבית'טע איז קראנק און נעהמט קיינעם ניט אויף.

ס מ י ר נ א ו ו: ארויס פון דאנען!

לוקא געהט אב.

ס מ י ר נ א ו ו: קראנק און נעהמט קיינעם ניט אויף! איז ניט געפידעלט... נעהם ניט אויף! איך בלייב און וועל דא זיצען, ביז דו וועסט געבען דאס געלד... וועסט זיין קראנק א וואך, וועל איך

זיצען דאָ אַ וואָך... וועסטו קראַנק זיין אַ יאָהר, וועל איך דאָ בלייבען אַ יאָהר... מיין געלד, שוועסטערקע, וועל איך שוין אַרויסקריגען! מיך נעהמסטו ניט מיט די טרויער־קליידער, און ניט מיט די גריבעלעך אין די באַקען... מיר קענען די דאָזיגע גריבעלעך! (ער שרייט אַרויס דורך׳ן פענסטער). סימאָן, שפּאַן אויס! מיר פאָהרען ניט אַזוי גיך צוריק; כ׳בלייב דאָ. זאָג דאָרט אין שטאַל, מען זאָל געבען די פערד האָבער! דו, אַקס וואָס דו ביזט, דער לינקער פערד האָט זיך שוין ווידער פערפּלאָנטערט אין די לייצעס. (מיט שפּאָט): גאָר נישט ניט... כ׳וועל דיר שוין ווייזען, גאָרנישט ניט... (געהט אַוועק פון פענסטער). ס׳איז שלעכט... אַ היץ ניט אויסצוהאַלטען, קיינער צאָהלט ניט, די נאַכט האָב איך שלעכט געשלאָפען און דאָ האָסטו דיר די טרויער־שלעפּע מיט אַ פּאַרציע ניט אויפגעלייגטקייט... דער קאָפּ טהוט וועה... זאָל איך אפשר גאָר נעהמען אַ שנאַפּס? מילאָ... לאָמיר נעהמען אַ ביסעל... (שרייט): דיענער!

ל ו ק א (קומט אַריין): וואָס ווילט איהר?

ס מ י ר נ אָ ו ו: דערלאַנג אַ גלעזעל שנאַפּס!

לוקאַ געהט אַב.

ס מ י ר נ אָ ו ו (זעצט זיך און בעטראַכט זיינע קליידער): אוף! אַ פיינער הילוך! ניטאָ וואָס צו ריידען! פערשטויבט, שמוציגע שטיוועל, ניט אַרומגעוואַשען, ניט פערקעמט, שטרוי אויף דער וועסט; די פריצטעלקע, אַ קשיא אויף אַ מעשה, האָט מיך אַנגענומען פאַר אַ רויבער. (גענעצט). ס׳איז געווען אַביסעל ניט העפליך אַריינצוקומען אין אַ גאַסט־צימער אין אַזעלכע קליידער, נו יאָ, ס׳מאַכט ניט אויס... כ׳בין דאָ ניט קיין גאַסט, נאָר אַ געלד־מאַהנער, און פאַר אַ געלד־מאַהנער איז ניטאָ קיין געזעץ אין וואָס פאַר אַ קאָסטיום ער זאָל געהן.

ל ו ק א (קומט מיט׳ן שנאַפּס): איהר ערלויבט זיך צופיעל, מיין הערר...

ס מ י ר נ אָ ו ו (מיט כעס): וואָס?

ל ו ק א: איך... כ׳האָב גאָרנישט... כ׳האָב אייגענטליך...

ס מ י ר נ אָ ו ו: צו וועמען רעדסט דו?! האַלט מויל!

לוקא (אז א זייט): אזא בעשעהרטע צרה! דער שד האט זיך אביסעל אנגעזעצט אויף אונזער קאפ. (ער געהט אב).

סמירנאוו: אה, ווי בייז איך בין! אזוי בייז, אז איך וואלט, דוכט זיך, די גאנצע וועלט געקענט צומאלען אויף שטויב... ס'ווערט מיר אזש איבעל... (ער רופט): דיענער!

אכטער אויפטריט.

מאדאם פאפאוו, סמירנאוו.

מאדאם פאפאוו (קומט אריין מיט אראפגעלאזטע אויגען): געעהרטער הערר, אין מיין איינזאמקייט האב איך מיך אין גאנצען אבגעוועהנט פון מענשען־שטימען און כ'קען ניט פערטראגען קיין געשריי. איך בעט אייך זעהר, ניט שטערט מיר מיין רוה!

סמירנאוו: בעצאהלט מיר מיין געלד, פאהר איך אוועק.

מאדאם פאפאוו: כ'האב אייך אקארשט געזאגט אין אייער מוטער־שפראך: כ'האב דאס געלד איצט ניט ביי דער האנד.ווארט ביז איבער־מארגען.

סמירנאוו: איך האב אויך געהאט די עהרע אייך צו זאגען אין אייער מוטער־שפראך, אז דאס געלד מוז איך האבען ניט איבערמארגען, נאר היינט. אויב איהר צאהלט מיר ניט היינט, מוז איך זיך מארגען אויפהענגען...

מאדאם פאפאוו: וואס זאל איך אבער טהאן, אז איך האב פארט ניט דאס געלד? ווי מאדנע!

סמירנאוו: איהר צאהלט, הייסט עס, ניט גלייך? ניט?

מאדאם פאפאוו: כ'קען ניט...

סמירנאוו: דאן בלייב איך דא און וועל אזוי לאנג זיצען, ביז איך קריג דאס געלד. (זעצט זיך). איהר וועט צאהלען איבערמארגען? אויסגעצייכענט! בלייב איך ביז איבערמארגען. (שפרינגט אויף). כ'פרעג אייך: מוז איך מארגען צאהלען פראצענט, צי ניט?.. אדער גלויבט איהר, אז איך טרייב שפאס?

מאדאם פאפאוו: געעהרטער הערר, כ'בעט אייך, שרייט ניט! דא איז ניט קיין שטאל!

ס מ י ר נ אָ ו ו: כ'פרעג ביי אייך ניט נאָך'ן שטאָל, נאָר צי מוז איך מאָרגען אוועקלעגן די פּראָצענט, צי ניט?

מ אַ ד אַ ם פּ אַ פּ אָ ו ו: איהר ווייסט ניט, ווי זיך צו האַל־טען אין דער געזעלשאַפט פון אַ דאַמע.

ס מ י ר נ אָ ו ו: נישקשה, כ'ווייס, ווי זיך צו האַלטען מיט דאַמען.

מ אַ ד אַ ם פּ אַ פּ אָ ו ו: ניין, איהר ווייסט ניט. איהר זייט אַ אונערצויגענער, גראָבער מענש. אנשטענדיגע לייט ריידען ניט אזוי מיט דאַמען!

ס מ י ר נ אָ ו ו: אַך, אזוי גאָר! ווי ווילט איהר פּאַרט מען זאָל מיט אייך ריידען? פראַנצויזיש אפשר? (פערקרימענדיג די לי־פּען). Madame, je vous prie... ווי גליקליך איך בין, וואָס איהר בעצאָהלט מיר ניט דאָס געלד... פּאַרדאָן, וואָס איך האָב אייך גע־שטערט! וואָס פאַר שעהן וועטער מיר האָבען היינט! און ווי פיין די טרויער־קליידער פּאַסען אייך! (ער פערנייגט זיך מיט שפּאַט).

מ אַ ד אַ ם פּ אַ פּ אָ ו ו: גאָר ניט וויציג, נאָר גראָב.

ס מ י ר נ אָ ו ו (איבערקרימענדיג): ניט וויציג, נאָר גראָב! איך ווייס זיך ניט ווי אויפצופיהרען אין דאַמען־געזעלשאַפט! מיין גנעדיגע, כ'האָב אין מיין לעבען אַ סך מעהר פרויען געזעהן ווי איהר וואָראָבייטשיקעס! דריי מאָל בין איך צוליעב פרויען אויף דועלען געגאַנגען, מיט צוועלף פרויען האָב איך געשלאָגען כפּרות, ניין האָבען מיט מיר כפּרות געשלאָגען! נו יאָ! ס'איז געווען אַ צייט, ווען איך בין געווען אַ נאַרעלע, האָניג־זיסע ווערטער האָבען זיך מיר פון די ליפּען געגאָסען, געבויגען און פערנייגט האָב איך זיך און קאָמפּלימענטען געמאַכט... געליעבט, געליטען, אנטקעגען דער לבנה געזיפצט, בין אויסגעגאַנגען, זיך צושמאָלצען און אָבגעקיהלט זיך. כ'האָב געליעבט לײדענשאַפטליך, משוגע, אויף אַלע מאַנערען. דער רוח זאָל עס נעהמען, ווי אַ פויגעלע געבלאַקעט וועגען פרויען עמאַנציפּאַציאָן, אַ האַלב פערמעגען אויף די דאָזיגע צערטליכע גע־פיהלען פערשווענדעט, אָבער איצטער — גענוג! ניין, מיין גנעדי־

גע, איצט לאָז איך זיך שוין מעהר פון איך ניט ארומפיהרען ביי דער נאָז! „אויגען שווארצע, אויגען פייערדיגע, רויטע ליפען, גריי־בעלאך אין די באקען, לבנה־שיין, שושקעריי, שטילעס אטהעמען“— פאר דעם אלעמען, הערט איהר, גיב איך היינט אפילו ניט קיין קור־פערנעם גראָשען! איך רייד ניט פון די אנווענזענדע, אבער אלע פרויען, פון דער קלענסטער ביז דער גרעסטער, זיינען אויפגעבלאָזענע, הניפה׳ניצעס, פלאפלערקעס, פערדארבענע, פאלש פון קאָפ ביז די פיס; פוסט, קליינליך, גרויזאם, מיט א שרעקליכער לאָגיק, און וואָס איז שייך דערצו (ער גיט זיך א פּאטש אין שטערן). ניט נעהמט פאר אומגוט מיין אָפענהערציגקייט, אבער איין איינפאכער ווארָאביטשיק האָט מעהר חכמה אין פיאטע איידער א מיניסטער־קאָפ אין ווייבער־שע קליידער! טהוסט א קוק אויף אזא מין פּאָעטישע בעשעפעניס —טוהל, עטהער, א האלבע געטין, א מיליאָן ענטציקונגען. קוקט מען זיך אבער איין אין דער נשמה אריין, דערזעהט מען א געוועהנליכען קראָקאָדיל! (ער כאפט זיך אן א שטוהל פון הינטען, הייבט אן דער שטוהל צו קראכען). דאָס פערדראָסיגסטע דערביי איז, וואָס דער דאָ־זיגער קראָקאָדיל האָט זיך נאָך איינגעבילדעט, אז די צארטע געפיה־לען זיינען זיין הויפטווערק, זיין פריווילעגיע און זיין מאָנאָפּאָל! כאפט עס דער רוח, איהר קענט מיך אויפהענגען דאָ אויף דעם דאָזיגען טשוואָק מיט די פיס ארויף, אויב די פרוי קען גאָר אימי־צען ליעב האָבען, א חוץ איהר זיידענע קלייד. ווען זי ליעבט, ווייס זי נור איין זאך: כליפען און טרעהרען פערגיסען. וואו דער מאן ליידט און ברייננגט אָפּפער, דאָרט דריקט זיך איהר גאנצע ליע־בע אויס אין דעם, וואָס זי דרעהט זיך ארום מיט איהר שלעפּ־קלייד און סטארעט זיך איהם וואָס שטארקער ארומצופיהרען פאר דער נאָז. איהר האָט דאָס אונגליק צו זיין א פרוי, הייסט עס, אז איהר קענט נאָך זיך אליין די פרויען־נאטור. זאָגט זשע מיר, כ׳בעט איך, אויף אייער עהרען־וואָרט: האָט איהר שוין אין אייער לעבען גע־זעהן א פרוי, וואָס זאָל זיין אויפריכטיג, געטריי און בעשטענדיג אין איהר ליעבע? איהר האָט זי ניט געזעהן! געטריי און בעשטענ־דיג זיינען נור די אלטע און די מיאוס׳ע! איהר וועט גיכער טרעפען

א קאץ מיט הערנער אדער א ווייסען וואלד־האהן איידער א גע־
טרייע פרוי!

מ א ד א ם פ א פ א ו ו : אבער זייט אזוי גוט, ווער אלזא
איז נאך אייער מיינונג נאך געטריי און שטאנדהאפטיג אין דער
ליעבע? דער מאן אפשר?

ס מ י ר נ א ו ו : יא, דער מאן!

מ א ד א ם פ א פ א ו ו : דער מאן! (זי לאכט בייז). דער
מאן איז געטריי און בעשטענדיג אין ליעבע! זאגט אליין, גאר א
נייעס! (מיט היטץ): מיט וואס פאר א רעכט זאגט איהר דאס!
די מענער זיינען געטריי און בעשטענדיג! אז עס האלט שוין דער־
ביי, וועל איך אייך זאגען, אז פון אלע מענער וואס איך האב גע־
קענט און קען, איז דער זעליגער מאן מיינער געווען דער בעסטער...
כ'האב איהם ליידענשאפטליך געליעבט, מיט אלע מיינע געפיהלען,
ווי א יונגע, דענקענדע פרוי קען נור ליעבען; כ'האב איהם אבגע־
געבען מיין יוגענד, מיין גליק, דאס לעבען, מיין פערמעגען, פערגע־
טערט און פערהייליגט, האב געדיענט צו איהם ווי א געצען־דיענער
און... און וואס איז דער סוף געווען? אט דער בעסטער פון אלע
מענער האט מיך אבגענארט אויף שריט און טריט אויף דעם געמיינ־
סטען אופן. נאך זיין טויט האב איך אין שרייב־טיש געפונען א
פולען שופלאד מיט ליעבעס־בריעף און ביים לעבען — ס'שוידערט
מיר זיך צו דערמאנען אן דעם — האט ער מיך גאנצע וואכען נאכ־
אנאנד געלאזען אליין, פאר מיר אין די אויגען האט ער זיך גע־
שארט צו אנדערע פרויען, אבגעטהאן אלערליי מעשים הינטער מיין
רוקען, מיין געלד פערשווענדעט און זיך אויסגעלאכט פון מיינע גע־
פיהלען... און ניט קוקענדיג דערויף האב איך איהם געליעבט און
בען טריי געווען... יא, נאך מעהר, ער איז געשטארבען און איך בין
איהם נאך אלץ געטריי. כ'האב מיך אויף אייביג צווישען די פיער
װענד בעגראבען און ביז צום טויט וועל איך אט די טרויער־קליידער
ניט אויסטהאן...

ס מ י ר נ א ו ו (מיט א פערעכטליכען געלעכטער): טרויער־
קליידער!.. כ'פערשטעה ניט פאר וועמען איהר האלט מיך. אקוראט

ווי איך ווייס ניט פאר וואס איהר טראגט דאס שווארצע קלייד און פארוואס איהר האט זיך בעגראבען צווישען די פיער ווענד! נאך ווי! דאס איז אזוי געהיימניספול, פאעטיש! עפעס אן אפיציר וועט פערבייפאהרען דעם הויף, אדער א ליימענער גולם א פאעט וועט ארויפקוקען איז די פענסטער און זיך טראכטען: „אט דא לעבט די געהיימניספאלע תמר, וועלכע האט זיך אוים ליעבע צו איהר מאן בעגראבען צווישען די פיער ווענד״. נישקשה, מיר קענען די דאזיגע קונץ־שטיק!

מאדאם פאפאוו (שפרינגט אויף): וואס? ווי דער־וועגט איהר זיך מיר דאס צו זאגען?

סמירנאוו: איהר האט זיך בעגראבען לעבעדיגערהייט, און דאך האט איהר דערביי ניט פערגעסען, זיך אנפודערן דאס גע־זיכט!

מאדאם פאפאוו: אבער ווי דערוועגט איהר זיך גאר, מיט מיר אזוי צו ריידען?

סמירנאוו: שרייט ניט, כ'בעט אייך, איך בין ניט אייער־געשעפטס־פיהרער! ערלויבט מיר אנרופען די זאכען ביים ריכ־טיגען נאמען. איך בין ניט קיין פרוי און בין געוועהנט מיין מיינונג אפען ארויסצוזאגען! כ'בעט אייך, אלזא, שרייט ניט!

מאדאם פאפאוו: ניט איך שריי, נאר איהר שרייט. לאזט מיך צו רוה, כ'בעט אייך!

סמירנאוו: בעצאהלט מיר דאס געלד, וועל איך אוועק־פאהרען.

מאדאם פאפאוו: כ'וועל אייך דאס געלד ניט גע־בען.

סמירנאוו: ניין, איהר וועט געבען!

מאדאם פאפאוו: אייך אויף צו להכעיס וועט איהר קיין קאפיקע ניט קריגען! איהר זאלט מיך צו רוה לאזען!

סמירנאוו: כ'האב ניט דאס פערגניגען צו זיין אייער מאן אדער אייער חתן, און כ'בעט אייך דעריבער, מאכט מיר ניט קיין סקאנדאלען! (ער זעצט זיך). איך פערטראג עס ניט.

מ א ד א ם פ א פ א ו ו (סאפענדיג פאר צארן): איהר זעצט זיך גאר?

ס מ י ר נ א ו ו: כ'זיץ שוין.

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: כ'בעט אייך, איהר זאלט אוועק־ געהן!

ס מ י ר נ א ו ו: בעצאהלט דאס געלד! (אן א זייט). אך, ווי בייז איך בין, ווי בייז!

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: מיט אונפערשעהמטע מענשען וויל איך ניט ריידען. ארויס פון דאנען! (פאוזע). איהר געהט ניט? ניין?

ס מ י ר נ א ו ו: ניין.

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: ניין?

ס מ י ר נ א ו ו: ניין!

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: נו, גוט... (זי קלינגט מיט'ן גלעקעל).

נײנטער אויפטריט.

די פריהערדיגע. לוקא.

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: לוקא, פיהר ארויס אט דעם הערר'ן!

ל ו ק א (געהט צו צו סמירנאוו'ן): מיין הערר, געהט דאך ארויס, אז מען הייסט אייך! וואס ווילט איהר דא...

ס מ י ר נ א ו ו (שפרינגט אויף): האלט דעם שנוק! מיט וועמען רעדסט דו? איך מאך פון דיר אש!

ל ו ק א (כאפט זיך אן ביים הארצען): טאטע זיסער!.. ליע־ בער גאט!..(ער פאלט איין א שטוהל). אך, ס'איז מיר שלעכט, כ'קען דעם אטהעם ניט אבכאפען!

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: וואו איז דאשא? (רופט): דאשא! פעלאגעיא? דאשא! (זי קלינגט).

ל ו ק א: אך, זיי זיינען אלע אוועק יאגדעס קלייבען... קיי־ נער איז ניטא אין דערהיים! ס'איז מיר שלעכט! וואסער!

מ א ד א ם פ א פ א ו ו (צו סמירנאָוו'ן) : זייט מוחל און טראָגט זיך אָב ! וואָן !

ס מ י ר נ אָ ו ו : ווילט איהר ניט זיין אביסעל העפליכער ?

מ א ד א ם פ אָ פ אָ ו ו (צונויפדריקענדיג די פויסטען און קלאַפּענדיג מיט די פיס) : איהר זייט א מוזשיק ! א גראָבער בער ! א שד !

ס מ י ר נ אָ ו ו : וואָס, וואָ—אָס האָט איהר געזאָגט ?

מ א ד א ם פ אָ פ אָ ו ו : כ'האָב געזאָגט, אז איהר זייט א בער, א שד !

ס מ י ר נ אָ ו ו (געהט צו מיט שנעלע טריט נעהענטער צו איהר) : אָבער זייט אזוי גוט, וואָס פאר א רעכט האָט איהר, מיך צו בעליידי-גען?

מ א ד א ם פ אָ פ אָ ו ו : יאָ, איך בעליידיג אייך. וואָס איז אזוינס ? איהר מיינט, איך האָב מורא פאר אייך ?

ס מ י ר נ אָ ו ו : און איהר מיינט אפנים, אלס פּאָעטיש בריאה'לע האָט איהר א רעכט צו בעליידיגען און בלייבען אונבע-שטראָפט ? איך פאָדער אייך ארויס !..

ל ו ק א : דערבארימדיגער גאָט ! וואסער !

ס מ י ר נ אָ ו ו : א דועל מוז זיין !

מ א ד א ם פ אָ פ אָ ו ו : איהר מיינט, דערפאר וואָס איהר האָט שטארקע פויסטען און א האלז פון א בורלאק, האָב איך מורא פאר אייך ? גראָביאן וואָס איהר זייט !

ס מ י ר נ אָ ו ו : אויף א דועל ! איך ערלויב קיינעם ניט, מיך צו בעליידיגען, און מאך זיך קיין צימעס ניט דערפון וואָס איהר זייט א דאמע, א צארטעס ווען !

מ א ד א ם פ אָ פ אָ ו ו (סטאַרעט זיך איהם אריבערצושרייען) : בער ! בער ! בער !

ס מ י ר נ אָ ו ו : ס'איז שוין צייט אמאָל, אוועקצומאכען מיט דעם אלטען פאָראורטהייל, אז נור מענער זיינען מחויב אָבצוגעבען דין וחשבון פאר א בעליידיגונג. אז גלייכע רעכטע, טאָ זאָל זיין

גלייכע רעכטע אין אלצדינג, צו אלדע שווארץ יאהר! אויף א דועל!

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: איהר ווילט אויף א דועל? גוט!

ס מ י ר נ א ו ו: טאקי שוין!

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: שוין די מינוט! דער מאן מיינער האט געהאט פיסטוילען... כ'ברייננ זיי שוין אריין. (זי געהט אוי-לענדיג אב און קעהרט זיך אום). אה, מיט וואס פאר א פערגניגען וועל איך אייך אריינזאגען די קויל אין דעם אונפערשעהמטען שטערן אריין! דער טייוועל זאל אייך נעהמען! (געהט אב).

ס מ י ר נ א ו ו: ווי א היהנדעלע וועל איך זי דערשיסען! נישקשה, כ'בין ניט קיין גרין אינגעל, קיין סענטימענטאלער הינ-טעל — פאר מיר זיינען ניטא קיין צארטע ברואים!

ל ו ק א: פאטערל, (ער פאלט אויף די קניע) האב רחמנות אויף מיר, אויף אן אלטען מאן, טהו מיר א טובה און געה אוועק פון דא-נען! דו האסט מיך דערשראקען אויף טויט און איצט ווילסטו זיך גאר שלאגען אויף א דועל!

ס מ י ר נ א ו ו (הערט איהם ניט): דועלירען — אט דאס איז טאקע גלייכבערעכטיגונג, עמאנציפאציאן! דערביי זיינען ביידע געשלעכטען גלייך! אוים פרינציפ וועל איך זי דערשיסען! אבער וואס זאגט מען פארט צו אזא פרוי? (נאכאהמענדיג): „דער טייוועל זאל אייך נעהמען! איך וועל אייך אריינזאגען די קויל אין דעם אונפערשעהמטען שטערן אריין!“ וואס זאגט מען דערצו? האט זיך צוקאכט, די אויגען האבען זיך צובליצט... זי האט אנגענו-מען די פאדערונג! אויף מיין עהרען-ווארט, צום ערשטען מאל איז מיין לעבען זעה איך אזא פרוי...

ל ו ק א: פאטערל, געה אוועק! איך וועל פאר דיר אייביג גאט בעטען!

ס מ י ר נ א ו ו: אט דאס הייסט א פרוי! דאס בעגרייף איך! אן אמת'ע בוואטסקע ווייבעל! ניט קיין וויינער טייג, ניט צורונען, נאר פייער, שים-פולווער, א ראקעטע! ס'א שאד אזא פרוי צו דערשיסען!

ל ו ק א (וויינט): פאטערל׳ גערה אוועק!

ס מ י ר נ א ו ו: זי געפעלט מיר פאזיטיוו! פאזיטיוו! מיט די גריבלאך איז די באקען אפילו געפעלט זי מיר! איך ביז זאנאר גרייט, איהר דעם חוב נאכצולאזען... און דער בעס איז מיר פער־גאנגען... א מערקווירדיגע פרוי!

מאדאם פאפאוו קומט מיט די פיסטוילען.

צעהנטער אויפטריט.

די פאריגע און מאדאם פאפאוו.

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: אט זיינען זיי די פיסטוילען... אבער איידער מיר געהען זיך דועלירען, ווייזט מיר, כ׳בעט אייך, ווי אזוי מען שיסט... כ׳האב נאך קיין מאל אין מיין לעבען קיין פיסטויל אין האנד ניט געהאלטען.

ל ו ק א: גאט זאל זיך אויף אונז דערבארעמען! כ׳וועל געהן נאך׳ן גערטנער מיט׳ן קוטשער... פון וואנען האט זיך גענומען אויף אונז דאס דאזיגע אנשיקעניש? (ער געהט אב).

ס מ י ר נ א ו ו (בעטראכט די פיסטוילען): זעהט איהר, ס׳זיי־נען דא פערשיעדענע סארטען פיסטוילען... פאראן ספעציעלע דו־על־פיסטוילען פון מארטימער, מיט קאפסולען. די אבער זיינען רע־וואלווערען פון סמיטה און וועסאן׳ס סיסטעם, מיט אן עקסטראק־טאר... גרויסארטיגע פיסטוילען! אזא פאר קאסטען ווייניגסטענס ניינציג רובעל... אזוי מוז מען דעם רעוואלווער האלטען... (אן א זייט). אט די אויגען, די אויגען! א פייערדיגע פרוי!

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: אזוי?

ס מ י ר נ א ו ו: יא, אזוי... דאן עפענט אב דאס רעהרעל... אט... אזוי דעם ארם שטרעקט אוים פעסט! אזוי... דאן גיט א דריק מיט דעם פינגער אויף דער מאכעריי, און דאס איז אלעס... דער עיקר איז אבער ניט אויפגערעגט זיין, ניט איילען זיך ביים צילעווען און אכטונג געבען, די האנד זאל ניט ציטערן.

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: גוט. אין צימער איז ניט בע־קוועם צו שיסען, לאמיר ארויסגעהן אין גארטען.

ס מ י ר נ א ו ו: לאמיר געהן. כ'זאג אייך אבער אפריהער, אז איך וועל שיסען אין דער לופטען.

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: נא דיר גאר א נייעס! פאר וואס עפעס?

ס מ י ר נ א ו ו: ווייל... ווייל... דאס איז מיין זאך, פאר וואס!

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: איהר האט מורא געקראגען! יא? א—א—ה? נייז, מיין הערר, נאר ניט ארויסגעמאכט זיך! זייט אזוי גוט, קומט מיט מיר! כ'וועל זיך ניט בערוהיגען, ביז וואנען איך וועל אייך האבען דורכגעלעכערט דעם שטערן, אט דעם שטערן וואס איך האס פון גאנצען הארצען. וואס זשע, איהר האט מורא געקראגען?

ס מ י ר נ א ו ו: יא, כ'האב מורא געקראגען.

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: ס'א ליגען. פארוואס ווילט איהר זיך ניט שלאגען?

ס מ י ר נ א ו ו: ווייל... ווייל... איהר געפעלט מיר.

מ א ד א ם פ א פ א ו ו (מיט א בייזען געלעכטער): כ'געפעל איהם! ער וואגט נאך צו זאגען, אז איך געפעל איהם! (זי ווייזט אן אויף דער טיר). געהט אייך!

ס מ י ר נ א ו ו (לייגט שווייגענדיג אנידער דעם רעוואלווער אויף'ן טיש, נעהמט דעם הוט און געהט; ביי דער טיר בלייבט ער שטעהן; א ווייל׳ע קוקען זיי זיך אן און ריידען קיין ווארט ניט, דערנאך געהט ער אונענטשלאָסען צו נעהענטער): הערט... איהר זייט נאך אלץ בייז?.. כ'בין אויך געוועזן בייז ווי א טייוועל, אבער פערשטעהט מיך נור אביסעל בעסער... ווי זאל איך דאס אייך אויסדריקען?.. די זאך איז אט וואס... אזעלכע געשיכטען אייגענטליך... (צושרייט זיך אויף'ן קול). נו יא, וואס בין איך שולדיג, אז איהר געפעלט מיר פארט? (ער כאפט אן א שטוהל פון הינטען, דער שטוהל קראכט און ברעכט זיך). ווייס דער טייוועל, וואס פאר א שוואכע מעבעל איהר האט! איהר געפעלט מיר! איהר פערשטעהט? איך... כ'בין כמעט פערליעבט!

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: אוועק פון מיר, איך האס אייך!

ס מ י ר נ א ו ו: גאט! וואס פאר א פרוי! כ'האב קיין מאל אין לעבען אזוי וואס עהנליכעס ניט געזעהן! איך בין פערלארען, רואינירט! כ'בין אין פאסטקע אריינגעפאלען, אזוי ווי א מויז!

מ א ד א ם פ א פ א ו ו: געהט אייך, אדער איך שיס!

ס מ י ר נ א ו ו: שיסט! איהר קענט גארנישט בעגרייפען, וואס פאר א גליק עס איז אונטער די בליקען פון אט די הערליכע אויגען צו שטארבען, דורך'ן רעוואלווער, וואס דאס דאזיגע קליינ־טשיק סאמעטען הענטעל האלט... איך בין פון זינען אראב! בע־טראכט זיך און ענטשיידעט גלייך אויף'ן שטעל, ווארים טאמער געה איך איצט אוועק פון אייך, וועלען מיר זיך שוין קיינמאל ניט זעהן. ענטשיידעט, רעדט... איך בין פון אדעל, אן אנשטענדיגער מענש, כ'האב אן הכנסה פון צעהן טויזענד רובעל א יאהר... כ'טרעף מיט'ן געוועהר א מטבע, וואס ווערט געווארפען אין דער לופטען... כ'האב גרויסארטיגע, הערליכע פערד. ווילט איהר ווערען מיין פרוי?

מ א ד א ם פ א פ א ו ו (אויסער זיך פאר כעס, פאכערט מיט'ן רעוואלווער): שיסען! אויפ'ן דועל!

ס מ י ר נ א ו ו: איך בין פון זינען אראב... כ'פערשטעה ניט וואס מיט מיר טהוט זיך. דיענער! וואסער!

מ א ד א ם פ א פ א ו ו (שרייט): אויף'ן דועל!

ס מ י ר נ א ו ו: כ'בין פון זינען אראב... כ'האב זיך פער־ליעבט, ווי א אינגעל, ווי א דוראק! (ער כאפט איהר אן ביי דער האנד, זי גיט א געשריי פאר שמערץ). כ'האב אייך ליעב! (ער פאלט אויף די קניע). כ'ליעב אייך, ווי איך האב נאך קיינמאל ביז אהער ניט געליעבט! מיט צוועלף פרויען האב איך געשלאגען כפרות, ניין האבען מיט מיר כפרות געשלאגען, אבער קיין איינציגע פון זיי האב איך ניט אזוי געליעבט ווי איך ליעב אייך... איך בין בעזיעגט, פערלארען, כ'ליעג אויף די קניע ווי א דוראק און בעט זיך ביי אייך... א חרפה און א בושה! פינף יאהר נאכאנאנד האב איך זיך ניט פער־ליעבט, כ'האב זיך געטהאן א נדר, און אט בין איך מיט אמאל אריינגעפאלען, ווי א פערד אין א פרעמדען וואגען! איך בעט ביי

אייך די האנד, יאַ צי ניין? ווילט איהר ניט? איז ניט. (ער שטעהט אויף און געהט שנעל צו דער טיר).

מאדאם פאַפּאַוו: ווארט אויס...

סמירנאַוו (בלייבט שטעהן): נו?

מאדאם פאַפּאַוו: גאַרנישט... איהר קענט זיך געהן! איבעריגענס, ווארט א ווײלע! ניין, געהט אייך, געהט אייך! איך האס אייך! אדער ניין! געהט ניט אוועק! אך ווען איהר וואַלט געוואוסט, ווי בייז איך בין, ווי בייז! (זי גיט א וואַרף דעם רעוואַלווער אויף'ן שטוהל). די פינגער זיינען מיר שוין אַנגעשוואָלען פון אַט דער פּאַסקודסטוואַ... (זי צורייסט פאר כעס איהר טאַשענטיכעל). וואס שטעהט איהר נאַך דאַ? טראַגט זיך!

סמירנאַוו: זייט געזונד!

מאדאם פאַפּאַוו: יאַ, יאַ, נור געגאַנגען! (שרייט): וואוהין געהט איהר דען? ווארט אויס... איבעריגענס, געהט אייך... אַך, ווי בייז איך בין! נור ניט צו נאַהענט, נור ניט צו נאַהענט, ניט אזוי נאַהענט נעבען מיר!

סמירנאַוו: ווי בייז איך בין אויף זיך אליין! אזוי ווי א גימנאזיסט האָב איך זיך פערליעבט, אויף די קניע בין איך געלעגען... א שווידער געהט מיר אזש אריבער איבער'ן לייב... (שטרענג). איך ליעב אייך! דאס האָט מיר נאַך געפעהלט! אודאי האָב איך עס נייטיג געדאַרפט האָבען, זיך פערליעבען! מאָרגען מוז איך צאָהלען פּראָצענט, צייט אראָבצונעהמען די היי פון פעלד און אין מיטען דערינען זייט איהר דאַ... (ער נעהמט זי ארום ביי דער טאַליע). כ'וועל זיך קיינמאָל ניט קענען מוחל זיין דערפאר!

מאדאם פאַפּאַוו: אוועק! די הענד נעהמט צו! כ'האס... אייך!.. אויף'ן דועל! (אַ לאַנגער קוש).

עלפטער אויפטריט.

די פאַריגע. לוקאַ. גערטנער. קוטשער. ארבייטער.

לוקאַ, מיט אַ האַק; גערטנער, מיט אַ גראַב־אייזען; קוטשער, מיט אַ היי־גראַבליע; ארבייטער מיט שטאַנגען.

לוקא (דערזעהט דאס פאָרל וואָס קושט זיך): גרויסער גאָט! (פּאוזע).

מאַדאַם פּאַפּאָוו (לאָזט אראָב די אויגען): לוקא, זאָג אין שטאל, מען זאל טאָבי'ן היינט גאָר קיין האבער ניט געבען.

פאָרהאַנג.

דער שרוך

א קאָמעדיע אין איין אקט.

פערזאנען:

סטעפאן סטעפאנאוויטש טשובוקאוו, א גוטסבעזיצער.

נאטאליא סטעפאנאוונא, טשובוקאוו'ס טאכטער, 25 יאהר אלט.

איוואן וואסיליטש לאמאוו, א יונגער גוטסבעזיצער.

די האנדלונג קומט פאר אין טשובוקאוו'ס הויז, אין עמפפאנג־צימער.

די ביהנע שטעלט פאר דאס גאסט־צימער אין טשובוקאוו'ס הויז. אנטקעגען די צושויער אין מיטען וואנד איז פאראן א טיר. פון איין זייט, רעכטס, א זילבער־קאסטען, פון דער אנדער זייט, לינקס, א ביכער־שאפע. אין דער רעכטער האנד א פענסטער און נעבען דעם שטעהט א פיאנא. אביסעל ווייטער א סאפא, א טיש און דריי פאטעלען. אין דער לינקער וואנד ווידער נאך א טיר און ניט ווייט דערפון שטעהט א קליין טישעל מיט צוויי שטוהלען.

ערשטער אויפטריט.

טשובוקאוו. דערנאך לאמאוו אין א פראק און ווייסע האנד־שוה.

טשובוקאוו (געהט איהם אנטקעגען): אה, מיין ליעבער! וועמען זעה איך דא! איוואן וואסיליטש! פרעהט מיך זעהר! (דריקט איהם די האנד). אט דאס הייסט אביסעל אן איבערראשונג. מיין גוטינקער... ווי געהט עס אייך?

לאמאוו: א דאנק. און איהר, וואס מאכט איהר עפעס גוטס?

טשובוקאוו: נא, ס'געהט מיין טייערער. ביטע, זיצט... ס'איז ניט אזוי פיין, מיין ליעבער, אז די שכנים צו פערגעסען. אבער, הארצעלע מיינס, פארוואס עפעס אזוי יום־טוב'דיג? איז פראק, אין האנד־שוה און אזוי ווייטער. אט הפנים איהר פאהרט ערגעץ צו גאסט, מיין טהייערינקער?

לאמאוו: ניין. איך קום בלויז צו אייך, געעהרטער סטע־פאן סטעפאנאוויטש.

טשובוקאוו: פארוואס זשע עפעס אין פראק, איך בעט אייך? פונקט ווי צו א ניי־יאהר'ס בעזוך!

לאמאוו: זעהט איהר, עס האנדעלט זיך מכח אט וואס. (ער כאפט איהם פאר'ן האנד). כ'בין געקומען צו אייך, געעהרטער

כטעפאן סטעפאנאוויטש, מיט א בקשה בין איך צו אייך געקומען... ס'איז ניט דאס ערשטע מאל, וואס איך האב די עהרע זיך צו ווענדען צו אייך נאך הילפע, און שטענדיג האט איהר, ווי זאגט מען עס... אבער פערצייהט, איך בין אויפגערעגט. כ'וועל אפריהער נעהמען אביסעל וואסער, געעהרטער סטעפאן סטעפאנאוויטש. (ער טרינקט).

ט ש ו ב ו ק א ו ו (אן א זייט): ער איז אודאי געקומען אנט־לייהען געלד! כ'וועל ניט שטעקען! (צו לאמאוו'ן): מכח וואס זשע האנדעלט עס זיך, טהייערינקער?

ל א מ א ו ו: זעהט איהר... געעהרט... סטעפאניטש... ענט־שולדיגט, כ'מיין, סטעפאן, סטעפאן — געעהרטעוויטש... דאס הייסט, איך בין שרעקליך אויפגערעגט, ווי איהר קענט אליין זעהן... הקיצור, נור איהר אליין קענט מיר העלפען, חאטש איך האב עס כלל ניט פערדיענט און... און איך האב גאר קיין רעכט ניט צו בעטען אייער הילף.

ט ש ו ב ו ק א ו ו: ווייס איך, וואס מאכט איהר דארט פאר הקדמות, הארצעלע מיינס? ארויס דערמיט! נו?

ל א מ א ו ו: אט, אט באלד... איז אז אויגענבליק. די זאך איז די: איך בין געקומען בעטען די האנד פון אייער טאכטער נאטאליא.

ט ש ו ב ו ק א ו ו (מיט שמחה): מלאך'ל מיינס! איוואן וואסיליטש! זאגט עס איבער נאך אמאל — כ'האב זיך ניט גוט איינגעהערט!

ל א מ א ו ו: איך האב די עהרע צו בעטען...

ט ש ו ב ו ק א ו ו (שלאגט איהם איבער): טייבעלע מיינס, איך בין אזוי צופריעדען און אזוי ווייטער... אט דאס איז עס טאקי, און אזוי ווייטער. (ער נעהמט איהם ארום און גיט איהם א קוש). דאס האב איך דאך שוין פון לאנג אן געוואונשען. ס'איז תמיד מיין וואונש געווען (ער לאזט פאלען א טרעהר) און איך האב אייך שטענדיג ליעב געהאט, מיין טייערינקער, ווי אן אייגענעם זוהן. זאל אייך גאט ביידען געבען זיין ברכה און זיין גנאד און אזוי ווייטער... כ'האב זיך עס אימער געוואונשען... אבער פאר וואס זשע שטעה

איך דא, ווי א ליימענער גולם? פאר פרייד בין איך גאר צודולט, איינפאך צודולט בין איך! אך, פון גאנצען הארצען... כ'וועל א רוף טהאן נאטאשא'ן און אזוי ווייטער.

ל א מ א ו ו (געריהרט): געעהרטער סטעפאן סטעפאניטש, ווי מיינט איהר, נאטאליא סטעפאנאוונא וועט איינוויליגען?

ט ש ו ב ו ק א ו ו: ווירקליך אזא שעהנער מאן און... און דא זאל זי גאר אין מיטען דערינען ניט וועלען! פערליעבט ווי א קאטץ, און אזוי ווייטער... אט די מינוט! (ער געהט אב רעכטס).

צווייטער אויפטריט.

לאמאוו אליין.

ל א מ א ו ו: מיר איז קאלט... א שוידער געהט מיר אריבער איבער'ן לייב, אזוי ווי פאר'ן עקזאמען. דער עיקר איז, מען דארף זיך איינמאל פאר אלע מאל ענטשליסען. אז מען זוכט און רעדט א סך און מעןווארט אויף א אידעאל אדער אויף דער עכטער, ריי־נער ליעבע, האט מען קיינמאל ניט חתונה. ברר!.. ס'איז קאלט! נאטאליא סטעפאנאוונא איז א גוטע בעל־הבית'טע; זי איז אויך ניט מיאוס, געבילדעט... וואס זשע דארף איך נאך? עס רוישט מיר אין די אויערן פאר אויפרעגונג. (ער טרינקט וואסער). און ניט חתונה האבען, דאס געהט ניט... ערשטענס, בין איך שוין אלט פינף און דרייסיג יאהר—ווי זאגט מען עס, שוין אביסעל אריבערגעוואק־סען. צווייטענס דארף איך נעטיג האבען א רוהיגען רעגעלמעסיגען לעבען... כ'האב א הארץ־פעהלער, האב איך, א שטענדיגע הארץ־קלא־פעניש. איך בין ספילטשעווע און ווער מורא'דיג אויפגערעגט. גלייך הויבען מיר אן צו ציטערן די ליפען און די רעכטע שלייף קלאפט... אבער שרעקליכער פון אלצדינג איז דער שלאף. קוים לעג איך זיך אריין אין בעט און הויב אן איינצודרעמלען, אז עס פאנגט אן ריי־סען און צופען אין דער לינקער זייט! און אין פלייצע און אין קאפ קלאפט עס ווי מיט האמערס... כ'שפרינג אויף ווי א פעררי‌קטער, געה ארום א ווייל, דערנאך לעג איך זיך ווידער, אבער ווי איך

שלאף נאר איין, אהא ווידער א קראמפף אין זייט! און אזוי געהט עס אפשר צוואנציג מאל...

נאטאליא סטעפאנאוונא קומט פון רעכטס.

דריטער אויפטריט.

נאטאליא סטעפאנאוונא, לאמאוו.

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א װ נ א: אה, אזוי! דאס זייט איהר גאר, און פאפא זאגט: געה אקארשט ארוים, א סוחר איז געקומען, קויפען וואארע. גוטען טאג איוואן וואסיליטש.

ל א מ א װ: גוטען טאג, געעהרטע נאטאליא סטעפאנאוונא!

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א װ נ א: ענטשולדיגט וואס איך טראג דעם פארטוך און געה אין א הויז־קלייד... מיר רייניגען זאנגען צום טריקענען. פארוואס האט מען אייך אזוי לאנג ניט געזעהן? זיצט... (זיי זעצען זיך). איהר ווילט אפשר עפעס אנבייסען?

ל א מ א װ: ניין, א דאנק, איך האב שוין געגעסען.

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א װ נ א: איהר רויכערט... אט האט איהר שוועבלאך... ס'ארא שעהן וועטער מיר האבען היינט, און נעכטען האט שטארק גערעגענט, אז די ארבייטער האבען גארנישט געקענט טהאן דעם גאנצען טאג. וויפיעל קופות האט איהר אראבגענומען? וואס זאגט איהר פארט, ווי גייציג איך בין! כ'האב געהייסען אראבשניידען די גאנצע היי פון פעלד, און איצינד פערדריסט מיך שוין, כ'האב מורא, ס'זאל ניט פערפוילט ווערן. כ'וואלט שוין בעסער געווען, ווען איך וואלט אבגעווארט אביסעל. זעהט, וואס איז דאס עפעס? איהר געהט גאר אין א פראק? דאס איז ווירקליך א נייעס! איהר פאהרט אויף א באל? צי וואס? יא, און לאמיך אייך טאקי אין איין וועגס זאגען, אז איהר זייט עפעס גאר שעהנער געווארען... אויף מיין ווארט... וואס האט איהר זיך טאקי אזוי אויסגעפוצט?

ל א מ א װ (אויפגערעגט): זעהט איהר, געעהרטע נאטאליא

סטעפאנאוונא... ס'האנדעלט זיך וועגען דעם, אז איך האב מיך ענטשלאָסען אייך צו בעטען, איהר זאלט מיך אויסהערען... נאַ־טירליך וועט איהר זיך וואונדערן און זאגאר בייז זיין אויף מיר, נאר איך... (אן א זייט). ווי שרעקליך קאלט עס איז!

נאטאליא סטעפאנאוונא: וועגען וואס האנדעלט עס זיך? (פאוזע). נו?

לאמאוו: איך וועל מיר געבען די מיה, צו מאכען עס בקיצור. געעהרטע נאטאליא סטעפאנאוונא, איהר ווייסט דאך, אז איך האב שוין לאנג, נאך פון קינדרוויי[ז] אַן, די עהרע צו קענען אייער פאמיליע. מיין זעליגע טאנטע און איהר מאן, פון וועמען איך האב, ווי איהר ווייסט, געקראגען בירושה די אימעניע, האבען שטענדיג געהאט דעם גרעסטען רעספעקט פאר אייער פאטער און פאר אייער זעליגער מוטער. די לאמאווס און די טשובוקאָווס זיינען זייט לאנג, לאנג צוריק געווען בעפריינדעט, מען קען זאגאר זאגען פערוואנדעט איינע מיט די אנדערע. דעריבער טאקי גרע־ניצט זיך מיין שטיק ערד, ווי איהר ווייסט, אזוי נאהענט מיט אייערס. אז איהר ווילט אזוי גוט זיין און זיך דערמאנען, ליעגען מיינע אָקסען־פעלדער הארט לעבען אייער בערעזאוועז וואלד.

נאטאליא סטעפאנאוונא: ענטשולדיגט, כ'מוז אייך איבערשלאגען. — איהר זאגט „מיינע אָקסען־פעלדער“... וואס זשע, זיי זיינען גאר אייערע?

לאמאוו: יא, מיינע....

נאטאליא סטעפאנאוונא: אט האסטו דיר! די אָקסען־פעלדער געהערען צו אונז און ניט צו אייך!

לאמאוו: ניין—צו מיר, געעהרטע נאטאליא סטעפאנאוונא!

נאטאליא סטעפאנאוונא: נא דיר גאר א נייעס! ווי אזוי געהערען זיי דאס צו'ן אייך?

לאמאוו: וואס—ווי אזוי? כ'רייד פון יענע פעלדער וואס ליעגען צווישען אייער בערעזאוועז וואלד און דער ציגעל־ערד.

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: הערסטו, אט טאקי די... זיינען אונזערע...

ל א מ א ו ו: נײן, איהר האט א טעות, געעהרטע נאטאליא סטעפּאנאװונא, זײ זײנען מײנע.

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: דערמאנט זיך נאר אקאַרשט גוט, איװאן װאסיליטש! ס'איז שוין לאנג, אז איהר האט זײ געקראגען?

ל א מ א ו ו: װי לאנג? אזױ װײט װי איך קען מיר נאר ערינערן, האבען זײ תמיד געהערט צו מיר.

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: נא, ס'הויבט זיך אפילו ניט אן. איהר װעט מיר ענטשולדיגען!

ל א מ א ו ו: מען קען דאך נעהמען די פּאפּירען און זעהן, געעהרטע נאטאליא סטעפּאנאװונא. װעגען די אקסען־פעלדער האט מען זיך אמאל געאמפּערט, דאס איז אמת—איצט אבער װײס די גאנצע װעלט, אז זײ געהערען מיר. ניטא מעהר צו אמפּערן זיך דעריבער. פערשטעהט איהר מיך: מײן מוהמעס באבע האט די פעלדער אויף אן אונבעשטימטער צייט אומזיסט אבגעגעבען צו די מוזשיקעס פון אייער געעהרטען פאטער'ס זיידען, בתנאי אז זײ זא־לען דערפאר ברענען דער באבע'ס ציגעל. די בויערן פון אייער געעהרטען פאטער'ס זיידען האבען די פעלדער בענוצט אן ערך פערציג יאהר אהן געצאהלט און האבען זיך אזוי אײנגעװױהנט צו בעטראכטען דאס פאר זייער אייגענטהום. שפּעטער אבער, אז ס'איז ארויס דער אוקאז...

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: ס'איז גאר ניט אזוי, װי איהר דערצעהלט! מײן זיידע און מײן אורזיידע זײנען געװעזן איבערצייגט, אז זייערע שטיקער ערד ציהען זיך ביז צו די בלאטעס—דאס הייסט אלזא, אז די אקסען־פעלדער זײנען אונזע־רע. װאס איז דא פאראן זיך צו אמפּערן? איך פערשטעה גאר ניט... ס'איז װירקליך א פערדרוס!

ל א מ א ו ו: כ'װעל אייך צייגען די פּאפּירען, נאטאליא סטעפּאנאװונא.

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: נייז, איהר שפאסט גאנץ איינפאך אדער איהר נעהמט מיך אויף זיכער... האסט גע־הערט אביסעל! מיר האבען שוין דאס שטיק ערד באלד דריי הונ־דערט יאהר און פלוצים זאגט מען אונז אז, אז עס געהערט ניט צו אונז! איוואן וואסיליטש, פערצייהט, אבער כ'גלויב גאר מיינע אייגענע אויערן ניט... פאר מיר האבען די פעלדער א קנאפע ווער־דע. ס'זיינען בסך הכל ניט מעהר ווי פינף דעסיאטין און זיינען ווערטה א פאר הונדערט רובעל, אז ערך 300 רובעל, אבער מיך פערדריסט די אונגעעכטיגקייט. זאגט אייך וואס איהר ווילט, אבער אונגערעכטיגקייט קען איך ניט פערטראגען.

ל א מ א ו ו: הערט נאר אויס ביז צום סוף, איך בעט אייך! די מוזשיקעס פון אייער געעהרטען פאטער'ס זיידען, ווי איך האב שוין געהאט די עהרע אייך צו זאגען, האבען פאר מיין מוהמע'ס באבע געברענט ציגעל. די מוהמע'ס באבע האט זיי געוואלט מיט עפעס בעפרידיגען...

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: זיידע, באבע, מוהמע... וואס געהט מיך דאס אלצדינג אן? די פעלדער זיינען אונזערע און האדיע!

ל א מ א ו ו: נייז, מיינע!

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: אונזערע! אז איהר וועט אפילו צוויי טעג נאכאנאנד בעווייזען, און אז איהר וועט זיך אנטהאן אין פופצעהן פראקען, זיינען זיי פארט אונזערע, אונזע־רע, אונזערע!.. דאס וואס געהערט אייך, פערלאנג איך ניט, אבער כ'וויל אויך ניט פערלירען דאס, וואס געהערט צו מיר!

ל א מ א ו ו: די פעלדער, נאטאליא סטעפאנאוונא, דארף איך ניט, כ'טהו דאס נאר אוים פרינציפ. אויב אייך איז ליעב, אדרבה... שיינק איך זיי אייך.

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: איך קען זיי א י י ך שיינקען, ווייל זיי געהערען צו מיר!.. דאס איז דאך עפעס גאר א מאדנע זאך, איוואן וואסיליטש! מיר האבען אייך ביז אהער גע־האלטען פאר א גוטען שכן, פאר א פריינד. פאר־א־יאהרען האבען

מיר אייך אוועקגעגעבען אונזערע דרעש־מאשינען און מיר האבען צוליעב דעם ערשט אין מאנאט נאוועמבער געמוזט דערענדיגען דרעשען אונזער תבואה, און איהר בעהאנדעלט אונז ווי די ציגייי־נער. איהר שיינקט מיר אוועק מיין אייגען שטיק ערד. ענטשולדיגט, אזוי האנדלען ניט קיין שכנים. נאך מיין מיינונג איז עס זאגאר א חוצפה, א פרעכהייט... ווען איהר ווילט...

ל א מ א ו ו : נאך אייער מיינונג בין איך, הייסט עס, א פער־כאפער, א גנב? מיין גנעדיגע, אין מיין לעבען האב איך ניט פער־נומען קיין פרעמדע ערד, און איך ערלויב קיינעם ניט מיך איז דעם צו בעשולדיגען... (ער געהט צו שנעל צו דער פלאש און טרינקט וואַ־סער). די אקסען־פעלדער זיינען מיינע!

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א : ס'איז ניט אמת! אונזערע!

ל א מ א ו ו : מיינע!

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א : ניט אמת! כ'וועל עס אייך בעווייזען! היינט נאך שיק איך מיינע תבואה־שניידער אויף דיעזע פעלדער!

ל א מ א ו ו : וו—א—ס?

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א : היינט וועלען מיינע לייט דארט זיין!

ל א מ א ו ו : און איך וועל זיי דורכטרייבען!

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א : זאל אייך גאט אריינ־געבען אזא זינן!

ל א מ א ו ו (כאפט זיך אן ביים הארצען). די אקסען־פעלדער זיינען מיינע, איהר פערשטעהט? מיינע!

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א : כ'בעט אייך, שרייט נאר ניט! ביי אייך אין דערהיים קענט איהר שרייען און פאר כעס בלאזען וויפיעל איהר ווילט, אבער דא, בעט איך אייך, זיך צו האלטען ווי א מענש!

ל א מ א ו ו : מיין גנעדיגע, וואלט איך נאר ניט געהאט אזא מורא'דיגע הארצקלאפעניש און וואלט מיר נאר ניט אזוי געהאמערט

אין די שלייפען, וואלט איהר שוין פון מיר געהערט גאר אנדערע דבורים! (שרייט) : די אקסען־פעלדער זיינען מיינע!

נאטאליא סטעפאנאוונא: אונזערע!

לאמאוו: מיינע!

טשובוקאוו קומט אריין פון רעכטס.

פערטער אויפטריט.

די פאריגע. טשובוקאוו.

טשובוקאוו: וואס טהוט זיך דא? פארוואס שרייט איהר אזוי?

נאטאליא סטעפאנאוונא: פאפא, ערקלעהר דו כאטש אט דעם העררן דא. וועמען געהערען די אקסען־פעלדער: אונז אדער איהם?

טשובוקאוו (צו לאמאוו'ן) : אוצר מיינער! די פעלדער געהערען אונז!

לאמאוו: אבער אום גאטעס ווילען, סטעפאן סטעפאנאוויטש, ווי אזוי געהערען זיי צו אייך? זייט איהר כאטש א פערנינפטיגער מענש! מיין מוהמע'ס באבע האט די פעלדער אויף א געוויסער צייט אומזיסט אבגעגעבען אייער זיידען'ס מוזשיקעס. די בויערן האבען די ערד בענוצט א פערציג יאהר צייט און האבען זיך דערצו געוועהנט ווי צו זייער אייגענס, נאר אז ס'איז ארויס דער אוקאז...

טשובוקאוו: ערלויבט אקארשט, טייערסטער... איהר פערגעסט, אז גראד אייער באבע'ס מוזשיקעס האבען נישט געצאהלט און אזוי ווייטער, ווייל מען האט גראד דעמאלט געפיהרט א פראצעס וועגען די פעלדער און אזוי ווייטער... און אצינד ווייס יעדער הונד, אז זיי געהערען צו אונז. איהר האט הפנים דעם פלאן ניט געזעהן!

לאמאוו: און איך וועל אייך בעווייזען, אז זיי געהערען צו מיר.

ט ש ו ב ו ק א ו ו: איהר וועט עס ניט בעווייזען, מיין ליע־בינקער.

ל א מ א ו ו: נייז, איך וועל עס בעווייזען!

ט ש ו ב ו ק א ו ו: טייערינקער, נאך וואס טויג אייך אזוי שרייען? גראד מיט געשריי וועט איהר אם ווענינגסטען בעווייזען. איך פערלאנג ניט חלילה אייערס און כ'האב ניט בדעה אבצוטרעטען מיינס. צו וואס זאל איך עס טהאן? אז ס'איז שוין יא געקומען אזוי ווייט, מיין ליעבער, אז איהר מיינט טאקי אין דער אמת'ן ביי אונז אבצונעהמען די פעלדער, און אזוי ווייטער, וועל איך זיי ליעבערשט אוועקשיינקען די מוזשיקעס איידער אייך! גאנץ געווים!

ל א מ א ו ו: איך פערשטעה ניט! וואס פאר א רעכט האט איהר איבערהויפט אוועקצושיינקען פרעמדעס אייגענטהום?

ט ש ו ב ו ק א ו ו: איהר וועט דאך מיר מסתמא ערלויבען צו וויסען, אויב איך האב יא א רעכט דערצו אדער ניט. יונגער מאן, כ'בין ניט געוואוינט, מען זאל מיט מירריידען אין אזא טאן און אזוי ווייטער. איך, יונגער מאן, בין צוויי מאל אזוי אלט ווי איהר, און כ'בעט, צו ריידען צו מיר רוהיג און אזוי ווייטער.

ל א מ א ו ו: נייז, איהר האלט מיך פשוט פאר א נאר און מאכט חוזק פון מיר! איהר רופט אז מיין שטיק ערד אייערס און איהר ווילט איך זאל דערביי בלייבען גלייכגילטיג און ריידען צו אייך ווי א מענש. אזוי בעגעהן זיך ניט קיין גוטע שכנים, סטעפאן סטעפאנאוויטש! איהר זייט ניט קיין שכן, א פערכאפער זייט איהר!

ט ש ו ב ו ק א ו ו: וואַ—אס? וואס האט איהר געזאגט?

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א וו נ א: פאפא, שיק שוין אוועק די תבואה־שניידער אויף די פעלדער!

ט ש ו ב ו ק א ו ו (צו לאמאוו'ן): וואס האט איהר געזאגט, געעהרטער הערר?

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א וו נ א: די אקסען־פעלדער זיינען אונזערע, און איך טרעט זיי ניט אב, כ'טרעט זיי ניט אב, כ'טרעט זיי ניט אב!

ל אַ מ אַ ו ו: דאָס וועלן מיר נאָך זעהן! כ'וועל אייך פאַר'ן געריכט בעווייזען, אַז זיי געהערען צו מיר!

ט ש ו ב ו ק אַ ו ו: פאַר'ן געריכט? איהר קענט קלאָגען אין געריכט, געעהרטער הערר, און אַזוי ווייטער, איהר קענט! ניש־קשה, איך קען אייך וועד איהר זייט! איהר וואַרט דאָך נאָר אויף אַ געלעגענהייט צו פיהרען פּראָצעסען און אַזוי ווייטער... אַן אינטרי־גאַנט זייט איהר! אייער גאַנצע פאַמיליע האָט זיך כסדר געזוכט אַזעלכע עסקים'לאַך, די גאַנצע!

ל אַ מ אַ ו ו: כ'בעט מיין פאַמיליע ניט צו בעליידיגען. אַלע וואָס האָבען אָבגעשטאַמט פון די לאָמאָווס זיינען געווען עהרליך, און ס'איז קיין איין איינציגער ניט געווען, וואָס איז געשטעלט גע־וואָרען צום געריכט פאַר שווינדעל, ווי אייער פעטערל!

ט ש ו ב ו ק אַ ו ו: און אין אייער לאָמאָווישער פאַמיליע זיי־נען אַלע געווען משוגע!

נ אַ ט אַ ל י אַ ס ט ע פּ אַ נ אָ ו ו נ אַ: אַלע, אַלע, אַלע!

ט ש ו ב ו ק אַ ו ו: דער זיידע אייערער איז געווען אַן איינפאַ־כער פּיאַניצע, און די אינגערע מוהמע, די נאַסטאַסיאַ מיכאַילאָוונאַ, איז אַנטלאָפען מיט אַן ארכיטעקט, און אַזוי ווייטער.

ל אַ מ אַ ו ו: און אייער מוהמע האָט געהונקען אויף אַ פוס. (ער כאַפּט זיך פאַר'ן הארצען). ס'ציהט אין דער זייט... אין קאָפּ קלאַפּט ווי מיט האַמערס... גאָט אין הימעל!.. וואַסער!

ט ש ו ב ו ק אַ ו ו: און דער טאַטעלע אייערער איז געווען אַ קאַרטען־שפּיעלער און אַ זולל וסובא!

נ אַ ט אַ ל י אַ ס ט ע פּ אַ נ אָ ו ו נ אַ: אייער מוהמע — אַ פּלאַפּלערקע, וואָס גיט ניט נאָך איינע אין דער וועלט!

ל אַ מ אַ ו ו: ביי מיר איז דער לינקער פוס געלעהמט... און איהר זייט אַן אינטריגאַנט... אַה, דאָס הארץ!.. און ס'איז פאַר קיינעם קיין סוד ניט, אַז איהר האָט ביי די וויבאָרעס געשווינ־דעלט... עס שווינדעלט מיר אין די אויגען... וואו איז ערגעץ מיין הוט?

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א װ נ א: װי נידערטרעכטיג! ליגנער! געמײנער לומפ!

ט ש ו ב ו ק א װ: איהר אלײן זײט א געמײנער היפאקריט! אז עקעלהאפטער ליגנער! יא—יא!

ל א מ א װ: אט איז דער הוט... אײ דאס הארץ... װאוהין געהט מען? איך קען ניט, די פיס פלאנטערן זיך... (ער געהט צו דער טיר).

ט ש ו ב ו ק א װ: אײער פוס זאל דא מעהר ניט זײן!

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א װ נ א: פערקלאגט אונז איז געריכט! מיר װעלען זעהן.

לאמאװ געהט זיך װאקלענדיג אב דורך די מיטעלסטע טיר.

פינפטער אויפטריט.

טשובוקאװ. נאטאליא סטעפאנאװנא.

ט ש ו ב ו ק א װ (צארנדיג): צום טײװעל!

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א װ נ א: אזא גארנישט! און געה גלויב נאך איז גוטע שכנים!

ט ש ו ב ו ק א װ: שורקע! רויבפויגעל! שד!

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א װ נ א: אזא מיאוס'ע קאליקע, פערכאפט א פרעמדע שטיק ערד און האט נאך די העזה צו זידלען זיך.

ט ש ו ב ו ק א װ: און אט דאס פערזעהעניש, װאס האט א פנים װי א היהנערשע פיסעל, פערגינט זיך נאך צו קומען א שדוך־טהאן, און אזוי װײטער.

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א װ נ א: װאס פאר א שדוך?

ט ש ו ב ו ק א װ: נו יא! ער איז דאך געקומען א חתן װערען פאר דיר.

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א װ נ א: א חתן װערן? פאר מיר? פארװאס האסטו עס מיר פריהער ניט געזאגט?

ט ש ו ב ו ק א װ: ער האט זיך דאך טאקי צוליעב דעם אנגעטהאן איז פראק. אזא דארע קישקע, אזא סמארקאטש!

נאטאליא סטעפאנאוונא: א חתן פאר מיר? אך! (זי פאלט אין אן ארם־שטוהל און קרעכצט). מען זאל איהם ברייגגען צוריק! אך! צוריקברייגגען!

טשובוקאוו: וועמען צוריקברייגגען?

נאטאליא סטעפאנאוונא: גיכער, גיכער! מיר איז שלעכט! צוריקברייגגען! (היסטערישער אנפאל).

טשובוקאוו: וואס טהוט זיך דא? וואס איז דיר? (כאפט זיך פאר'ן קאפ). כ'בין אן אונגליקליכער מענש! כ'וועל זיך דערשיסען! אויפהענגען וועל איך זיך! מען פערמוטשעט מיך צום טויט!

נאטאליא סטעפאנאוונא: אוי כ'שטארב! צוריקברייגגען!

טשובוקאוו: פפוי! גלייך, וואיע ניט אזוי! (ער לויפט ארויס דורך די מיטעלסטע טיר).

נאטאליא סטעפאנאוונא (אליין, קרעכצט): וואס האט מען מיר דא אנגעמאכט? ברייגגט איהם צוריק! צוריק ברייגגט איהם!

טשובוקאוו (קומט צו לויפען): באלד, באלד קומט ער, און אזוי ווייטער. כאפט איהם דער טייוועל! אוף! רעד דו אליין מיט איהם, איך וויל עס ניט און אזוי ווייטער.

נאטאליא סטעפאנאוונא (קרעכצט): צוריקברייגגען!

טשובוקאוו: ער קומט, זאגט מען דיר. אה, רבונו של עולם! וואס פאר א שווערע איפגאבע דאס איז צו זיין א פאטער פון אן ערוואקסענער טאכטער! איך וועל מיר איבערשניידען דעם האלז! בעשטימט וועל איך מיר דעם האלז איבערשניידען! מען האט זיך מיט דעם מענשען ארומגעריסען, אויסגעזידעלט, דורכגעטריבען... און דאס אלץ האסטו געטהאן... דו!

נאטאליא סטעפאנאוונא: נייז, דו!

טשובוקאוו: נו געווים, איך בין שולדיג! אבער ווארט אקארשט, קוואטערקע מיינע, און אזוי ווייטער, טאמער דערשים איך

זיך אדער כ'העגג זיך אויף, זאלסטו וויסען, אז דו וועסט איז דעם שולדיג זיין! דו האסט מיר געבראכט דערצו! נאר דו! (איז דער טיר בעווייזט זיך לאמאוו). נא, רעד אליין מיט איהם! (געהט אב).

לאמאוו קומט אריין פערסאפעט.

זעקסטער אויפטריט.

נאטאליא סטעפאנאוונא. לאמאוו.

ל א מ א ו ו: מורא'דיגע הארצקלאפעניש... דער פוס איז גע־לעהמט... און אין דער זייט שטעכט...

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: פערצייהט, מיר האבען זיך אביסעל צוהיצט, איוואן וואסיליטש... איך דערמאן זיך אצינד... די אקסען־פעלדער געהערען טאקע אייך.

ל א מ א ו ו: ס'הארץ קלאפט שרעקליך... מיינע אקסען־פעל־דער...ביידע ברעמען ציהען...

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: אייערע, אייערע אקסען־פעלדער... זיצט ביי אונז... (זיי זעצען זיך). מיר האבען געהאט אונרעכט...

ל א מ א ו ו: מיר איז עס געגאנגען אום פרינציפ... דאס שטיק ערד איז מיר נישט טייער, אבער דאס פרינציפ איז מיר טייער...

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: טאקי דאס פרינ־ציפ. לאמיר רעדען פון עפעס אנדערש.

ל א מ א ו ו: בפרט נאך אז איך האב די בעווייזע: מיין מוה־מע'ס באבע האט די מוזשיקעס פון אייער געעהרטען פאטער'ס זיי־דען...

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: גענוג, גענוג דער־פון... (אן אזייט). כ'וויים גאר ניט ווי מען הויבט אן... (צו לאמאוו'ן) איהר געהט באלד אויף דער יאכט?

ל א מ א ו ו: יא, געעהרטע נאטאליא סטעפאנאוונא. נאך שניט־צייט רעכען איך אנצופאנגען. אך, האט איהר געהערט?

וואס פאר אן אונגליק! מיין הונד אוגאדאי, איהר קענט איהם דאך, הינקט!

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: ס'א שאד! פאר וואס עפעס?

ל א מ א ו ו: כ'ווייס ניט... מסתמא האט ער זיך אויסגעלונקען א פוס, אדער אנדערע הינד האבען איהם געביסען. (זיפצט). דער בעסטער הונד, שוין ניט ריידענדיג וועגען דעם געלד! כ'האב דאך מיראנאוו'ן בעצאהלט 125 רובעל פאר איהם.

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: איהר האט איבערגעצאהלט, איוואן וואסיליטש!

ל א מ א ו ו: נאך מיין מיינונג נאך איז ער זעהר ביליג. א וואונדערבארער הונד.

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: פאפא האט פאר זיין אטקאטאי מעהר ניט געגעבען ווי 85 רובעל, און אטקאטאי איז דאך ניט אן ערך א בעסערער הונד איידער אייער אוגאדאי.

ל א מ א ו ו: אזוי... אטקאטאי איז בעסער ווי אוגאדאי! וואס אייך פאלט איין! (ער לאכט). אטקאטאי איז בעסער ווי אוגאדאי!

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: נאטירליך בעסער! אטקאטאי, ס'איז אמת, איז נאך יונג און האט נאך ניט אבגעוואר־פען, אבער אויף'ן יאגד און אויך אין א וועטע מיט צוויי, דריי אנדערע איז גאר קיין בעסערעס פון איהם ניטא. אפילו ביים...

ל א מ א ו ו: ערלויבט, נאטאליא סטעפאנאוונא, איהר פערגעסט אבער, אז די אונטערשטע באק־צייהנער זיינען ביי איהם קורץ, און א הונד מיט קורצע אונטערשטע באק־צייהנער קען ניט גוט אנפאקען.

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: קורצע אונטערסטע באק־צייהנער? הער איך צום ערשטען מאל!

ל א מ א ו ו: איך פערזיכער אייך, די אונטערשטע באק־צייהנער זיינען קירצער ווי די אויבערשטע.

נאטאליא סטעפאנאוונא: וואס זשע, איהר האט זיי געמאסטען

לאמאוו: יא, כ'האב געמאסטען. צום לויפען טויג ער נאטירליך, אבער אויפצוכאפען, א פאק צו טהאן... דאס ניט...

נאטאליא סטעפאנאוונא: ערשטענס איז אונזער אטקאטאי פון ריינער אבשטאמונג, פולבלוטיג; ער איז סאפרגאי'ס און סטאמעסקי'ס א זוהן, און וועגען אייער שטיק צרה וויים מען גאר ניט, פון וואנען ער קומט ארויס... א חוץ דעם איז אייערער אלט און העסליך ווי אן אבגעליזעוועטע קלאטשע...

לאמאוו: אלט, געוויס! כ'נעהם פאר איהם ניט קיין פינף אייערע אטקאטאיס... ס'איז לעכערליך זיך צו אמפערן... אזוינע ווי אייער אטקאטאי געפינט מען אזוי פיעל ביי יעדען הונד־הענדלער, אז מען וואלט מיט זיי געקענט אנפילען א גאנצען טייך.

נאטאליא סטעפאנאוונא: ביי אייך, איוואן וואסיליטש, זיצט היינט עפעס א בייזער גייסט פון ווידערשפרוך, אט זיינען די פעלדער אייערע און אט איז אוגאדאי בעסער ווי אטקאטאי. פע, כ'האב פיינט, אז א מענש רעדט ניט דאס וואס ער דענקט. איהר ווייסט דאך אליין גאנץ גוט, אז אטקאטאי איז הונדערט מאל בעסער ווי אייער... אט דער נארישער אוגאדאי. צו וואס זשע טויג אייך זאגען פונקט פערקעהרט?

לאמאוו: איך זעה, נאטאליא סטעפאנאוונא, אז איהר האלט מיך פאר א בלינדען אדער איינפאך פאר א נאר. אבער פערשטעהט דאך איינמאל פאר אלע מאל, אז ביי אטקאטאי'ן זיינען די אונטערשטע באק־צייהנער קירצער!

נאטאליא סטעפאנאוונא: ס'איז ניט אמת!

לאמאוו: יא, קורצע אונטערשטע באק־צייהנער!

נאטאליא סטעפאנאוונא (שרייט): ניט אמת!

לאמאוו: פארוואס שרייט איהר אזוי, מיין גנעדיגע?

נאטאליא סטעפאנאוונא: פאר וואס רעדט איהר אזעלכע דומהייטען? דאס איז דאך איינפאך הימעל־שרייענד!

כ'איז שוין לאנג צייט געווען, אייער אונאדאי צו דערשיסען, און איהר פערגלייכט איהם מיט אטקאטאי'ן!

ל א מ א ו ו: ענטשולדיגט, כ'קען ניט פארטזעצען דיעזען שטרייט. איך האב הארצקלאפעניש.

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: איך האב בעמערקט, אז גראד די יעגער וואס פערשטעהען אם ווענינגסטען, שפארען זיך אם מייסטען.

ל א מ א ו ו: מיין גנעדיגע, איך בעט אייך, שווייגט... דאס הארץ ווערט מיר צופלאצט... (ער שרייט). שווייגט!

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: כ'וועל ניט אנשווייגען ווערען ביז וואנען איהר וועט ניט צוגעבען, אז אטקאטאי איז הונדערט מאל בעסער ווי אייער אוגאדאי!

ל א מ א ו ו: הונדערט מאל ערגער. קראפירען זאל ער אייער אטקאטאי, אוי, די שלייפען... די אויגען... די פלייצע...

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: און אייער דומער אוגאדאי פערשפארט שוין צו קראפירען, ווייל עס איז סיי ווי סיי אזוי ווי קראפירט!

ל א מ א ו ו (וויינט): שווייגט! איך האב א הארץ־שלאג...

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: ניין, כ'וועל ניט שווייגען.

טשובוקאוו קומט אריין.

זיעבעטער אויפטריט.

די פריהערדיגע. טשובוקאוו.

ט ש ו ב ו ק א ו ו: וואס איז שוין דא וויטער?

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: פאפא, זאג דעם אמת, ביי דיין עהרען־ווארט: וועלכער הונד איז בעסער — אונזער אטקאטאי אדער זיין אוגאדאי?

ל א מ א ו ו: סטעפאן סטעפאנאוויטש, איך בעט אייך, זאגט בלויז איין זאך: זיינען די אונטערשטע באק־צייהנער ביי אייער הונד קירצער אדער ניט? יא צי ניין?

ט ש ו ב ו ק א ו ו: און אז יא? א גרויסע זאך! דערפאר איז איז גאנצען געגענעד ניטא קיין בעסערער הונד פאר איהם, און אזוי ווייטער.

ל א מ א ו ו: אבער מיין אוגאדאי איז דאך בעסער? זאגט דעם אמת!

ט ש ו ב ו ק א ו ו: רעגט זיך נאר ניט אויף, טייערסטער!.. ערלויבט... אייער אוגאדאי האט זיך טאקי זיינע גוטע מעלות... ער איז פון גוטער אבשטאמונג, האט קרעפטיגע פיס, שטארקע לענדען און אזוי ווייטער. אבער דער הונד, אויב איהר ווילט עס וויסען, מיין ליעבער, האט צוויי חסרונות: ער איז אלט און די אונטערשטע באק־צייהנער זיינען ביי איהם קורץ.

ל א מ א ו ו: ענטשולדיגט, כ'האב הארץ־קלאפעניש... לאמיר נעהמען פאקטען... ווילט איהר זיך דערמאנען, אויף מארוסקינס פעלדער איז מיין אוגאדאי געגאנגען אויער ביי אויער מיט דעם גראפישען ראזמאכאי און אייער אטקאטאי איז געבליבען אויף א גאנצען ווארסט הינטערשטעליג.

ט ש ו ב ו ק א ו ו: ער איז הינטערשטעליג געבליבען, ווייל דעם גראף'ס אויפזעהער האט איהם דערלאנגט מיט דער בייטש.

ל א מ א ו ו: ער האט כשר פערדיענט. אלע הינד לויפען נאך דעם פוקס, און אטקאטאי האט זיך גענומען בייסען א ציעג!

ט ש ו ב ו ק א ו ו: דאס איז ניט וואהר... מיין ליעבער... איך בין אויפגערעגט און דעריבער בעט איך, לאמיר בעסער אויפהערען זיך צו אמפערן. ער האט איהם א שמיץ געטהאן ווייל יעדער איינער קוקט מיט קנאה אויף א פרעמדען הונד פון גוטער אבשטאמונג... יא, אלע זיינען מקנא. אויך איהר, מיין הערר, זייט ניט ריין פון זינד! ווי נאר איהר בעמערקט, אז אימיצענס הונד איז בעסער ווי אייער אוגאדאי, הויבט איהר שוין גלייך אן... דאס... יענעס... זיינער... מיינער... און אזוי ווייטער... נישקשה, איך געדענק אלצדינג!

ל א מ א ו ו: און איך געדענק אויך!

ט ש ו ב ו ק אָ ו ו (קרימט איהם איבער): און איך געדענק אויך... וואָס געדענקט איהר אזוינס?

ל אָ מ אָ ו ו: הארצקלאפעניש... דער פוס איז געלעהמט... איך קען ניט...

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ אָ ו ו נ א (מיט שפּאָט): הארץ־קלאפעניש... וואָס פאר א יעגער זייט איהר? איהר האט בע־דארפט ליעגען אין קיך און קוועטשען דעם אויוועז דארט, אבער ניט יאָגען פוקסען! הארץ־קלאפעניש!..

ט ש ו ב ו ק אָ ו ו: טאקי איז דער אמת'ן, וואָס זייט איהר מיר פאר א יעגער? מיט אייערע קראנקהייטען זיצט מען איז דערהיים און מען יאגט זיך ניט ארום אויף'ן זאָטעל. ווען איהר וואָלט כאטש געווען א יעגער, אבער איהר פאהרט דאך נאָר ארום, כדי איהר זאָלט זיך קענען שפּארען וועגען יענעמס הינד, און כדי איהר זאָלט קענען שטערן מענשען פון זייער רוה און אזוי ווייטער. איך בין אויפגערעגט, לאָמיר בעסער ווארפען דעם געשפּרעך, איהר זייט, הייסט עס, גאָר קיין יעגער ניט!

ל אָ מ אָ ו ו: און א י ה ר זייט א יעגער, הא? איהר פאהרט דאך נאָר אוים, כדי זיך צוצושמייכלען צום גראף, צו אינטריגירען... אוי, דאָס הארץ... אינטריגאנט וואָס איהר זייט!..

ט ש ו ב ו ק אָ ו ו: וואָס? איך בין אן אינטריגאנט? (ער שרייט): שווייגט!

ל אָ מ אָ ו ו: אינטריגאנט!

ט ש ו ב ו ק אָ ו ו: אינגעל, קליינער הינטעל!

ל אָ מ אָ ו ו: אלטער שטשור! יעזואיט!

ט ש ו ב ו ק אָ ו ו: שווייג! אניט דערשים איך דיך מיט'ן ערגסטען געוועהר, ווי א קאראפּאטקע! עזעל! טויבע נום! קעשענע גנב!

ל אָ מ אָ ו ו: אלע ווייסען אז — אך! דאָס הארץ! — אז אייער זעליגע פרוי האָט אייך די ביינער צוברעכען... אוי, דער פוס... די שלייפען... פונקען... איך פאל אום, כ'פאל...

ט ש ו ב ו ק א ו ו: און דו ליעגסט ביי דיין עקאנאמקע אונ־טער'ן פאנטאפעל!

ל א מ א ו ו: אט דא... דא... דא... האט געפלאצט דאס הארץ. די פלייצע האט זיך אבגעריסעז... וואו איז ערגעץ מיין פלייצע?.. איך שטארב. (ער פאלט אין פאטעל). דעם דאקטאר! (פאלט אין חלשות).

ט ש ו ב ו ק א ו ו: אינגעל! עזעל! אוי, מיר איז ניט גוט! (טרינקט וואסער). ווי ס'איבעלט מיר!

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: וואס זייט איהר מיר פאר א יעגער? איהר קענט דאך אפילו ניט זיצעז אויף'ן פערד ווי ס'דארף צו זיין! (צום פאטער): פאפא, זעה נאר, וואס איז איהם? פאפא, גיב א קוק, פאפא! (זי יאמערט). איוואז וואסיליטש! ער איז טוידט!

ט ש ו ב ו ק א ו ו: מיר איז ניט גוט! כ'קעז ניט אבכאפעז דעם אטהעם!.. לופט!..

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: ער איז טוידט! (זי טרייסעלט לאמאוו'ן ביים ארבעל). איוואז וואסיליטש! איוואז וואסיליטש! וואס האבעז מיר דא געטהאז? ער איז געשטארבעז! (זי זינקט אין פאטעל). דעם דאקטאר! דעם דאקטאר! (היסטערישער אנפאל).

ט ש ו ב ו ק א ו ו: אך!.. וואס איז דארטעז? וואס פעהלט דיר?

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו נ א (קרעכצט): ער איז טוידט!.. טוידט!

ט ש ו ב ו ק א ו ו: ווער איז געשטארבעז? ווער איז טוידט? (א קוק טהאענדיג אויף לאמאוו'ן). ווירקליך, ער איז טוידט! גרוי־סער גאט! וואסער! דעם דאקטאר! (האלטענדיג דאס גלאז צו לא־מאוו'ס ליפעז). טרינקט!.. נייז, ער טרינקט ניט!.. ער איז אלזא טוידט און אזוי ווייטער... אונגליקליכער מענש וואס איך בין? פארוואס שים איך מיר ניט אריין א קויל אין שטערן? פארוואס

האב איך זיך שוין ביז איצט ניט איבערגעשניטעז דעם האלז? אויף וואס ווארט איך נאך? גיט מיר אהער א מעסער! א רעוואל-ווער גיט מיר אהער! (לאמאוו הויבט זיך אן ריהרעז). ס'ווייזט אויס, ער קומט צו זיך... טרינקט אביסעל וואסער! אזוי...

ל א מ א ו ו: פונקעז... טומאז... וואו ביז איך ערגעץ?

ט ש ו ב ו ק א ו ו: האט חתונה! שנעל... און צום טייוועל... זי וויל, זי וויליגט איין! (ער לייגט אריין לאמאוו'ס הענד אין נאטא-ליא'ס). זי איז צופריעדען און אזוי ווייטער. איך בענש אייך און אזוי ווייטער. אבי לאזט מיך נאר צו רוה!

ל א מ א ו ו: הא, וואס? (זיך אויפהויבענדיג). וועמען?

ט ש ו ב ו ק א ו ו: זי איז איינפערשטאנען! נו? צוקושט זיך און... און זאל אייך דער טייוועל ביידען קענען!

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו נ א (קרעכצט): ער לעבט... יא, יא, איך בין איינפערשטאנען...

ט ש ו ב ו ק א ו ו: צוקושט זיך!

ל א מ א ו ו: עה? וועמען? (ער און נאטאליא צוקושען זיך). זעהר אנגענעהם... ערלויבט, וועגען וואס האנדעלט זיך עס דא? אך, יא... איך פערשטעה... דאס הארץ... די פונקעז... איך בין גליק-ליך, נאטאליא סטעפאנאוונא... (ער גיט איהר א קוש אין האנד). דער פוס איז געלעהמט...

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: איך בין אויך גליק-ליך...

ט ש ו ב ו ק א ו ו: אוף... אראב א יאך פון קאפ.

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: און דאך, גיט כאטש איצט צו, אז אוגאדאי איז ערגער פון אטקאטאי'ן.

ל א מ א ו ו: בעסער!

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: ערגער!

ט ש ו ב ו ק א ו ו: נו, איצט הויבט זיך אן דאס פאמיליען-גליק! לחיים!

ל א מ אַ ו ו: בעסער!

נ אַ ט אַ ל י א ס ט ע פ אַ נ אָ ו ו נ אַ: ערגער! ערגער! ערגער!

ט ש ו ב ו ק אַ ו ו (שטרענגט זיך אָן זיי איבערצושרייען): לחיים! לחיים! לחיים!

ס אָ ר ח אָ נ ג.